

Zondag

2

Zending
les Kijne
leeft voort
in Papua

5

Geen
mening

6

What's
in a name?

7

De ring is
niet meer
wat hij
was... (2)

9

Huis- regels

Heeft u wel eens zo'n bord met huisregels bij een voordeur of in een woonkamer zien hangen: 'In dit huis...'

DOOR DS. ROSEMARIE
VAN DER HUCHT
KUIJNRE EN
BLANKENHAM

De borden zijn er in verschillende versies. Meestal gaat het over: elkaar helpen, vergeven, liefhebben, sorry en dank je wel zeggen. Soms staat erbij: 'In dit huis hebben we God lief.'

Statement

Het is een mooi statement! Het laat iets zien van de bewoners: 'Hoe verschillend mensen ook zijn, in ons huis geloven we in deze manier van samenleven. Ons gezin is gebouwd op deze bouwstenen.' En voor de gezinsleden is het een voortdurende herinnering: 'zo willen wij samenleven. We geloven dat dit de manier is om in vrede te leven en elkaar recht te doen.'

In Filippi

Over huisregels gaat het ook in Fil. 2:1-11. De brief is geschreven door Paulus aan de gemeente in Filippi, die door hem was gesticht rond 49 na Christus. Uit de brief, die hij een paar jaar later schreef, blijkt dat hij een sterke band met hen had. In een christengemeente in die tijd kwamen mensen samen uit alle richtingen, rijk en arm, slaaf en vrij, jood en heiden. Het moet een hele uitdaging zijn geweest om samen kerk

MAAR DE OPROEP VAN PAULUS IS NIET ALLEEN VOOR VROUWEN BEDOELD. NEE, ZIJN HUISREGELS ZIJN VOOR DE HELE GEMEENTE. HET GAAT OM WEDERZIJDE DIENST.

te zijn. Paulus geeft de mensen huisregels: 'Wees eensgezind, heb elkaar lief, wees eendrachtig, doe niets uit eigenbelang of rivaliteit, doe niets om je erop voor te laten staan, maar wees nederig en bescheiden en acht de ander hoger dan jezelf. Houd niet alleen je eigenbelang voor ogen maar ook het belang van een ander. Laat de gezindheid van Jezus in jullie wonen. Hij bracht uit liefde een groot offer.' (Fil. 2: 2-5)

Hulpmiddel

In onze tijd is het woord 'bescheiden' niet populair. Misschien is er in voorgaande generaties teveel

nadruk op gelegd? Vooral van vrouwen werd nederigheid en bescheidenheid verwacht. Zij moesten veel offeren, waardoor hun eigenheid niet kon groeien. Hun licht moest onder de korenmaat blijven. Maar de oproep van Paulus is niet alleen voor vrouwen bedoeld. Nee, zijn huisregels zijn voor de hele gemeente. Het gaat om wederzijdse dienst. Woorden om samen waar te maken. Als kerk van Christus.

Overvragen zulke Bijbelwoorden ons niet? We leven in een harde wereld en iets van die hardheid sluipt ook binnen in de kerkelijke gemeenschap. Als we ervoor kiezen zo te leven als Paulus beschrijft, worden we dan niet

onder de voet gelopen? Wie opgegroeid is in een gezin met zussen en broers weet, dat het soms bonje kan zijn: een broer of zus wil de dienst uitmaken en overvleugelt de anderen. Huisregels en een goed gesprek daarover zijn dan een goed hulpmiddel.

Dienen

Paulus zet de toon. In de gemeente van Christus zijn geen rangen of standen, is de een niet meer dan de ander, heersen mensen niet over elkaar, maar dienen ze elkaar. 'In dit huis zijn we eendrachtig, hebben we elkaars belang voor ogen, zijn we eenvoudig en bescheiden...' Die kant moet het op in de kerk, thuis.

Commentaar

Altijd een keuze

DOOR ESTHER DE VEGT, VRIES

Onlangs hoorde ik op radio dat 1 op de 20 mensen van boven de 18 jaar wel eens te maken heeft met huiselijk geweld. 1 op de 20! Dat is veel. Elke persoon die hiermee in aanraking komt is er natuurlijk één teveel, maar ik vond dit aantal schrikbarend hoog. Ik heb eens een wijkagent horen zeggen dat in nieuwbouwwijken het percentage het hoogst is.

Daar kan ik me wel iets bij voorstellen. Er wonen veel tweeverdieners met een torenhoge hypotheek en als er dan iets misgaat, ontstaan er snel problemen. Dat mag natuurlijk nooit een excuus zijn om geweld te gebruiken. Het is een vorm van machtsmisbruik. Je eigen (fysieke) kracht gebruiken om een ander te benadelen. Het staat lijnrecht tegenover het Bijbelse principe van je naaste liefhebben als jezelf.

Macht op zich is niet per se iets negatiefs, het is een gegeven in deze maatschappij dat er machtige en minder machtige mensen zijn. Wat machtigen doen zou altijd ten bate moeten zijn van de minder machtigen. Zoals ouders voor hun kind zorgen of een sportleraar zijn pupil traint. Maar als jij je positie gebruikt ten nadele van anderen, is er sprake van machtsmisbruik.

Ga eens na welke positie je hebt: thuis, op je werk, in de kerk. Hoe gebruik je die? Blijf dat wat je doet, staven aan dat belangrijke gebod van naastenliefde. Je hebt altijd een keuze. Ook als het gaat om geweld. Want die 1 op 20 moet natuurlijk naar 0.

Nog geen abonnee?

MAAK
SNEL
KENNIS!

Zie achterpagina

Zingen in Zuidwolde

'Woorden van Troost' is het thema van de zangavond in Zuidwolde. Het Veluws Mannen Ensemble onder leiding van Wim Magré en organist/pianist Wilbert Magré zullen deze avond muzikaal begeleiden. Het Mannenkoor is niet vaak te beluisteren buiten de Veluwe, maar ze komen graag naar Zuidwolde. Hun kwalitatief hoogwaardige optredens trekken volle kerkzalen.

Zondag 24 februari, 19.00 uur, Zuidwolde, Hervormde Kerk, gratis toegang, collecte voor onkosten

Zangmiddag Assen

Veel teksten van Huub Oosterhuis zijn door de jaren heen op muziek gezet en liederen geworden voor kerk en voor theater. In de Adventskerk in Assen geven componisten als Bernard Huijbers, Antoine Oomen, Tom Löwenthal hun eigen klank en lading mee aan Oosterhuis' woorden en gedachtegoed. Wat staat er, wat zegt het je en wat doet het met je?

Zondag 3 maart, 15.00 uur, Assen, Adventskerk, info: Helène van Noord, 0592-300388

'Together Worship' in Wierden

Remco Hakkert en zijn team zorgen voor een 'dienst vullend' programma met prachtige liederen (van hymns tot Opwekking), een overdenking en solo's van Remco, schriftlezing en gebed. Volgens de organisatoren een opzet die jong en oud samenbindt. Ook is er ruimte voor getuigenissen vanuit de gemeente en/of vanuit het team.

Zondag 3 maart, 10.00 uur, Gereformeerde, Spoorstraat 5 Wierden, collecte t.b.v. Together Worship, kinderopvang aanwezig, na afloop koffie/thee/limonade

Wal & Water: Neem andere kerken mee!

Komende donderdag vindt de 2^e informatiebijeenkomst plaats voor het missionaire toeristenmagazine Wal & Water. Dit blad verschijnt deze zomer namens de kerken in Noord-West Overijssel. Dit initiatief van de Protestantse gemeenten is sinds enkele jaren interkerkelijk. Kom namens uw gemeente, maar neem ook vertegenwoordigers van andere plaatselijke kerken mee.

Donderdag 28 februari, De Poort, Het Singel 16, 19.30 uur (inloop 19.15 uur), aanmelden: ygerme@welkominderkerk.nl

Thema-avond over pelgrimsroute Noorwegen

Vóór de reformatie was Noorwegen overwegend katholiek. Trondheim was, samen met Santiago de Compostella, Rome en Jeruzalem een van de belangrijkste bedevaartsoorden in de Middeleeuwen. Trondheim heette toen nog Nidaros, en de pelgrims trokken massaal naar het graf van de heilige Olav. In Noorwegen zijn deze oude pelgrimsroutes opnieuw ontdekt en ontsloten. Marian Dikken ging de uitdaging aan en liep een deel van een oeroud pad door indrukwekkende natuur, van Dovre naar Trondheim. Zij vertelt tijdens een thema-avond over haar avonturen en laat via de beamer foto's zien.

Donderdag 28 februari, 14.30 uur, Assen, Open Hof, Sleutelbloemstraat 1

Lezing Professor H. Falcke over Universum

Hoogleraar astronomie Prof. H. Falcke doet op de Radboud Universiteit onderzoek naar zwarte gaten. In 2011 ontving hij de Spinolaprijs, de hoogste wetenschappelijke onderscheiding. Het universum en God vervullen hem met hetzelfde: ontzag, perplexiteit, poëzie en huiver. Het doel van het universum is volgens hem liefde. Interessant? Op 5 maart geeft hij een lezing over dit bijzondere onderwerp in Hardenberg.

Dinsdag 5 maart, 20.00 uur, Hardenberg, De Schakel, Lage Doelen 3A

Workshop Beilen 'God in de supermarkt'

Het debat over de gevolgen voor mens, dier en milieu klinkt steeds luider. De betrokken partijen van politiek, NGO's, bedrijven en media proberen jouw mening te beïnvloeden. De werkgroep Groenekerk organiseert een workshop over 'God in de supermarkt'. Deze workshop geeft inzicht in jouw keuzes. De supermarkt is bij uitstek de plek waar jouw gedrag gestuurd wordt door hoe jij denkt over 'goed' en 'kwaad'. Inleiders: Arjan Schoonhoven en Alfred Slomp.

Dinsdag 5 maart, 20.00 uur, Beilen, Wilh. Zalencentrum, Wilh.pln 4, info: www.pgbeilen.nl

Uniek Concert in Zwartsluis

Chr. Gemengd koor 'Comm nu met Sangh' uit Wanneperveen, Brass-ensemble 'Con Amore' en Muziekgroep 'Mixed' uit Zwartsluis geven samen een concert. Organist Henk Schoonewelle verleent medewerking aan het geheel. Na afzonderlijke optredens wordt in de finale een gezamenlijk stuk uitgevoerd, waarin tekst en muziek heel mooi samen komen.

Vrijdag 8 maart, 20.00 uur Hervormde kerk, Kerkstraat 31, Zwartsluis, gratis entree, collecte bij uitgang

Zondag

Laat ons de rustdag wijden, met psalmen tot Gods eer, 't is goed o Opperheer, dat w'ons in U verblijden

DOOR: DS. JOHAN MENKVELD, WANNEPERVEEN

Bovenstaande woorden, uit het eerste vers van Psalm 92 (OB), geven een mooie omschrijving voor de invulling van het vierde gebod: Houd de sabbat in ere, het is een heilige dag (NBV).

Rust

De discussie over de verschuiving van de Sabbat naar de Zondag laat ik hier rusten. Uitgangspunt is dat wij onze zondag houden als een christelijke invulling van de sabbat. Daarbij is in de praktijk de nadruk komen te liggen op de zondag als rustdag. Veel mensen ervaren hun werkweek als druk

en ook ons privéleven is vaak overvol. Een rustdag is welkom. Mijn indruk is dat veel mensen de rustdag zien als een dag waarop je dingen kunt doen waar je doordeweeks niet aan toekomt. Uitslapen, sociale contacten, lichaamsbeweging, ontspanning, achterstallig computerwerk en huiswerk. Ik heb het hier over 'kerkmensen'. Want buiten deze groep is de zondag voor velen geen rustdag meer en verschilt ze nauwelijks van de andere dagen. Samengevat, de zondagse rustdag is vooral een dag geworden waarop we tot rust komen, onze eigen rust wel te verstaan.

Doel

Dat is niet wat de Psalm bedoelt. Die spreekt van de rustdag 'wijden'. Wijden wil zeggen; bestemmen voor een bepaald

doel. Dat doel is God zelf, Zijn eer. Hem laten merken dat we blij zijn met Hem. De rustdag is bedoeld om je aandacht te richten op God, Hem te eren en je in Hem te verblijden. Zes dagen heb je om druk te zijn voor jezelf, maar de zevende dag is voor God. Elke week geeft God ons zeven dagen en elke week vraagt Hij één dag daarvan terug. Wie moe is van die zes dagen moet dat binnen die zes dagen oplossen, zodat de zevende dag een vrije dag is om bezig te zijn met en voor God.

Praktijk

In de praktijk geven we God vaak niet de hele dag, maar een klein stukje, de kerkdienst. In de kerk zingen we psalmen tot Zijn eer, liefst niet te veel. In de kerk verblijden we ons in Hem. Nou ja, we moeten het zelf ook een leuke dienst vinden natuurlijk. En, het

moet niet te lang duren want dan zijn we laat voor de koffie en hebben we minder tijd voor onze andere plannen. Soms slaan we de dienst over omdat we te lang hebben uitgeslapen of omdat we zo'n eind moeten rijden voor een verjaardag of familiebezoek. De middag of avonddienst is om soortelijke redenen uit onze agenda's verdwenen.

Bedoel ik nu dat we op zondag alleen maar naar de kerk mogen gaan of stil zitten en aan God denken? Nee, zeker niet! God geeft ons elke week een rustdag om die aan Hem terug te geven, te wijden. Op die dag mogen we genieten van ons leven voor zijn aangezicht, daarmee eren wij Hem; dat kan op veel manieren. Wat we niet moeten doen is die dag (steeds meer) voor ons zelf gebruiken omdat we niet genoeg hebben aan 'onze' zes dagen.

IN DE PRAKTIJK GEVEN WE GOD VAAK NIET DE HELE DAG, MAAR EEN KLEIN STUKJE VAN DIE DAG, DE KERKDIENT.

Elke week geeft God ons zeven dagen en elke week vraagt Hij één dag daarvan terug.

even bomen

Waar gaat het om?

DOOR DS. PIETER BOOMSMA, AMSTERDAM

Was Jezus een dwarsligger? Zij, die in zijn dagen de geestelijke toon zetten, zullen hem wel als zodanig hebben ervaren. Immers, hij deed het anders. Hij ging waar nodig tegen hen in. En dat was dan niet om lastig te zijn, maar om te laten zien dat zij voorbij gingen aan waar het werkelijk om ging. Dat de tegenspelers van Jezus daarbij dan nogal eens als schijnheilig te kijk stonden was logisch. Maar dwarsliggen was niet de bedoeling. Jezus was in zijn optreden geen puber of anarchist. Wat hij wel was? Iemand die er te allen tijde op uit was mensen goed te doen. Goed, in die zin dat hij

voor hen bevrijdend was en hen hielp om zicht te krijgen op wat Gods bedoeling was. Niet, zoals hij zei over zijn tegenstanders, om het de mensen moeilijk te maken met eisen waaraan hij zelf niet voldeed. Voor de 'geestelijke leiders' van die dagen was vermoedelijk de letter van de Wet belangrijker dan de geest van de Wet. Dat kan een te vergeven fout zijn, maar het wordt anders wanneer je dan anderen beoordeelt en veroordeelt, terwijl je tevreden bent over je eigen gedrag. Dit laatste verdroeg Jezus niet.

De laatste tijd loop ik dit, door de praktijk van elke dag geholpen, zo nu en dan te overdenken. Komend vanuit een overzichtelijk dorp, was het zo nu en dan

wennen aan het verkeersgedrag in de stad. Het oversteken van een fietspad bijvoorbeeld. Hoe simpel kan het zijn. Je kijkt naar één kant om te zien of het veilig is. Maar dan blijkt, dat sommige wielrijders het pad tegen de stroom in gebruiken. In het begin maakte ik daarover een opmerking. Reacties varieerden van 'sorry' tot scheldkanonnades. Nu zwijg ik en kijk links en rechts. Niet als aanpassing, maar omdat ik ben gaan begrijpen waarom men de regels niet volgt. Mensen zouden, om hun doel te bereiken, tweemaal een drukke weg moeten oversteken, terwijl even 'fout' fietsen hen veiliger en sneller ter plekke brengt.

Kerkelijk speelt het net zo. In twee van de drie kerken die ik regelmatig bezoek is er tijdens de dienst geen voorgeschreven vertegenwoordiging van de kerkenraad: ouderling, kerkrent-

meester, diaken. Men heeft het daar al niet eens meer over de kerkenraad, maar gebruikt een term als 'kerngroep'. Gepokt en gemazeld in de Kerkorde vond ik dat ooit niet kunnen. Nu merk ik, dat ik het kan waarderen dat men roeit met de riemen die men heeft. Zo kan er worden gevierd, verkondigd en wordt de lofzang gaande gehouden. Dus... waar gaat het om? Wat is de bedoeling van regels en voorschriften? Zeker, orde is nodig, chaos moet worden voorkomen. Maar, waar gaat het om?

Jezus was geen dwarsligger, en zeker geen muggenzifter. Hij hielp hen, die te helpen waren, zicht te krijgen op de bedoeling van God. Een bedoeling, die het leven bevrijdde en die leven mogelijk maakte. Dus kijk ik nu links en rechts bij het fietspad, zonder oordeel. Bevrijdend is het.

Via deze rubriek, met nieuws uit de protestantse kerken in Drenthe, Overijssel en Flevoland, worden wekelijks duizenden lezers geïnformeerd over het kerkelijk leven in de eigen regio. Aan het plaatsen van gemeenteberichten zijn geen kosten verbonden. Alleen digitaal aangeboden informatie wordt opgenomen en zo lang er voldoende ruimte is. Meer info via Henriëtte Gerfen, tel.: 0546 - 577475, e-mail: henriette@topic-cc.nl

Drenthe

AALDEN

Contactpersoon: Kerkstraat 16, 7854 PG Aalden tel. 0591-371538
Kerkdienst 24 febr.: GK 10.00
 Aalden 10.00 ds. B. Breunnesse, Aalden. **Organist:** Hans de Graaf. **Knd.** en oppas. **Collecte:** diaconie.

BOVENSMILDE

Kerkdienst 24 febr.: 10.00 ds. S. Kits. **Organist:** Johanna Vos.
Lied voor de dienst: NLB 418: 1 en 2. **Paaskaars aansteken:** Emma Koning. **Collecten:** 1. Missionair Werk. 2. Kerk. Bij de uitgang: beheer. **Oppas:** aanwezig. **Knd.:** Stijntje de Ruiter. **Paascyclus.** Het Kerstfeest ligt achter ons en we leven toe naar het grote feest van Pasen, dat dit jaar op 21 april valt. Zoals we vorig jaar met een groep mensen ons verdiept hebben in de voorbereiding op Pasen en Pasen, zo willen we dat dit jaar opnieuw doen. Graag nodigen we u/jou uit om met ons mee te denken en de vieringen van Pasen voor te bereiden. Het zou mooi zijn wanneer we in week 9 (vanaf maandag 25 februari) een eerste keer bij elkaar kunnen komen. Heeft u/ heb jij belangstelling om mee te doen, laat dit dan weten aan één van ons. (via email of telefoon of persoonlijk). Nieuw is dat we het begin van de 40-dagentijd willen markeren door op Aswoensdag 6 maart een korte vesper te houden in de kerk. Ook daar willen we samen naar kijken hoe we dit vorm zullen geven.

Wel en wee. Mw. J. Kuiper-Ax, Hoofdweg 127b, is onlangs verhuisd naar Kloosterakker, Rondgang 7, afd. 5a, k. 6, 9408 MC te Assen. Een en ander is opeens heel snel gegaan. Na zo vele jaren aan de Hoofdweg te hebben gewoond zal het even wennen zijn. Alle goeds gewenst! Dhr. H. Nieman, de Walhof 8a, onderging 4 febr. in het UMCG een kijkoperatie in de hersenen. Het resultaat was bemoedigend, er hoeft geen verdere behandeling plaats te vinden. Dhr. J. de Jong, Meestershof 9b, heeft al een tijd last van ingewandsklachten en ondergaat daarvoor een kuur. Een moeilijke tijd voor hem en zijn vrouw, waarin we hen veel sterkte wensen.

Dhr. H. Hopman, Witterweg 3, onderging 12 febr. een operatie in het WZA, welke goed verliep. Twee dagen erna kon hij terug naar huis en we wensen hem sterkte met het herstel.

Misschien weet u het nog. Willemijn Piksen heeft voor haar stage een klein onderzoek gedaan in onze gemeente. Met belangrijke vragen als: 'Wat is voor jou de betekenis van gemeente zijn', 'Wat inspireert jou', 'Welke mooie ervaring heb jij'? Dat heeft zij ook gepresenteerd op een gemeenteavond en na haar

laatste kerkdienst bij ons. En als u nog wat verder graaft in uw geheugen... het project 'meer met Elkaar'. Toen hebben we ontzettend veel mensen gesproken. Wie we minder gesproken hebben zijn de wat jongere gemeenteleden. Dat gaan we nu alsnog oppakken. In de vorm van Een Goed Gesprek. Een goed gesprek met elkaar is inspirerend en een wezenlijk onderdeel van ieders leven. Het project heet 'Een goed gesprek' en heeft als logo een zonnebloem. Kenmerk van een zonnebloem is dat die meedraait met het licht (we luisteren en bewegen mee als kerkelijke gemeente) en altijd een mooie bloem laat zien, ook in mindere omstandigheden (ieder mens telt mee en is belangrijk en heeft de behoefte om te bloeien).

Nieuwsgierig? Meer informatie volgt binnenkort. We zijn op zoek naar mensen die mee willen werken met dit project. We zijn op zoek naar mensen die een goed gesprek kunnen leiden. We helpen je voordat je gaat starten. Dus schroom niet en denk vooral niet dat je het niet kan. Voor meer informatie neem gerust contact op met Diete (06-22852023) of Karin (06-30125900).

Pastoraal. M.i.v. 1 maart stopt Karin v/d Smagt als Pastoraal Medewerker in onze gemeente. Zij heeft veel plezier hierin beleefd, maar is helaas gedwongen door persoonlijke redenen hiermee te stoppen. Wij willen haar via dit bericht nogmaals danken voor haar inzet. Het gevolg hiervan is dat er een vacature is van Pastoraal Medewerker voor wijk 1a. Is dit iets voor u, laat het dan even weten. Dit mag toch geen probleem zijn binnen onze gemeente waarin wij zeggen naar elkaar om te zien.

De Actie Kerkbalans 2019 heeft een totaal aan toezeggingen ontvangen van € 85.592. Alle gemeenteleden die hieraan bijdragen willen we dan ook hartelijk bedanken voor dit geweldige resultaat. De afgelopen weken hebben vele vrijwilligers zich ingezet voor de Actie Kerkbalans. Ook hen willen we heel hartelijk bedanken. **Jarig.** 24 febr.: mw. J. Vos-Duker, Stuurboord 7, 9422 HT Smilde: 77 jaar.

1 maart: dhr. L. Timmermans, Schoolstr. 4, 9421 SM: 85 jaar.
 3 maart: mw. J. Kuiper-Ax, Rondgang 7, 9408 MC Assen: 94 jaar.
 3 maart: dhr. F. Amsing, Witterweg 30, 9421 PG: 83 jaar.
 7 maart: mw. R. Olijve-Koops, Kanaalweg 192, 9421 TB: 82 jaar.
 7 maart: mw. M. Post-van Vooren, Veenhoopsweg 22-3, 9422 AB Smilde: 75 jaar.
 Jubileum. Dhr. J. Vrieling en mw. G. Vrieling-Wolters, Windpeluw 9, 9422 ME Smilde, die op 8 maart 45 jaar zijn getrouwd. Wij wensen u allen een fijne dag en Gods zegen voor de toekomst!

COEVORDEN

Contactpersoon: mw. J. Kramer-Gossen, Eendrachtstr. 27, 7742 VJ Coevorden, tel. 0524-512538
Kerkdienst 24 febr.: GK 10.00
 dhr. W. Kelder, Hoogeveen. Gez. Stapindienst. M.m.v. Just4U uit Hoogeveen. **Thema:** Challenge/uitdaging. **Knd.:** groep 1 t/m 8. **Oppas:** Lianne. **Bloemendienst:** mw. T. de Maa. **Collecten:** 1. Kerk. 2. Diaconie. Deurcollecte: diaconaal doel. **De Hoeksteen 19.00** ds. J. Lambers-Niers. Gez. SIEN-dienst. M.m.v. Life Line o.l.v. Anita Plas. Thema: 'Bèèèè...!' Na de beide diensten is er koffiedrinken in de Hoeksteen.

DIEVER

Contactpersoon: mw. L. Dolsma-Maat, Kalteren 6, 7981 LR Diever, tel. 0521-592114
Kerkdienst 24 febr.: 10.00 ds. H. Scholing, Hoogeveen. **Kinderkerk:** groep 1 t/m 8. Na de dienst kan er gezamenlijk geluncht worden, waarbij ook gasten van harte welkom zijn. **19.15** ds. T. Oldenhuis, Coevorden.

EMMER-COMPASCUUM

Kerkdienst 24 febr.: 9.30 dhr. M. Bruinewoud, Klazienaveen. **Knd.** en Jongerenkerk. **O.v.d.:** mw. R. Roffel en mw. G. Smit. **Diakenen:** mw. E. Rendering en mw. C. Leenman. **Organist:** Anne Unij. **Oppas:** Astrid Loots. **Beamteam:** Rianne. **Gastdames:** mw. G. Wieringa en mw. C. Leenman. **Autodienst:** fam. T. Buter. mw. Huizing; fam. D. Pruim; fam. Potze en dhr. De Groot. **Collecten:** 1. Missionair. 2. Spaarcollecte. 3. Diaconie.

ERICA

Contactpersoon: dhr. M. Boekeloo, De Welhaak 34, 7887 HK Erica
Kerkdienst 24 febr.: 9.30 ds. H. Klaassens. H.A. **Collecten:** 1. Pastoraat. 2. JOP. Bij de uitgang: pastoraat. **Oppas en knd.:** ja.

GEES

Contactpersoon: mw. H. Elders-Sikken, Dorpsstraat 10 7863 PC Gees, tel. 0524-581992
Kerkdienst 24 febr.: 10.00 ds. R. Kloosterziel, Ruinerwold/ Koekange. **Knd.:** ja. **Kaars aansteken:** Julian Strijker. **O.v.d.:** Simon Henk Luimstra. **Organist:** Jan Klok. **Oppas:** Astrid Euving en Anika Pijpstra. **Collecten:** 1. Missionair werk. 2. Diaconie. 3. Onderhoud. **Bloemengroet:** fam. H. Adema. **Kerkvervoer:** mw. C. ten Napel-Compagner (291368). Na de dienst is er koffiedrinken.

KLAZIENAVEEN

Contactpersoon: mw. G. Velzing-Hessels, Noorderkeerkring 6 b, 7891 CX Klazienaveen, tel. 0591-312007
Kerkdienst 24 febr.: 9.30 dhr. F. Sprenger. **O.v.d.:** J. de Wolde. **Organist:** M. Hof. **Collecten:** 1. Pastoraat. 2. Kerk. Bij de uitgang: onderhoud gebouwen.

NIEUWS VOOR HET GZ?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
 Gratis plaatsing!

Welkomstcie.: fam. J. Bartelds.

KLAZIENAVEEN-noord
Kerkdienst 24 febr.: 10.00 mw. M. de Bruin-Roffel. **Organist:** Wessel Voorn. **O.v.d.:** Albert. Welkom: Wieneke. **Beamer:** Lucie.

NIEUW-AMSTERDAM/ VEENOORD

Contactpersoon: Noorderkerk, mw. G. Visser-Rigtering, Aletta Jacobsstr. 70, 7844PB Veenoord, tel. 0591-553482
Kerkdienst 24 febr.: 10.00 ds. E. van der Meulen. H.A. **O.v.d.:** mw. L. Masselink-Vugteveen. **Organist:** dhr. J. Westerbeek. **Koster:** dhr. R. Rabbers. **Collecten:** Avondmaalscollecte is voor de Hoop en voor de Regenboog. Bij de uitgang: kerk. **Oppas:** Annet Benus. **Knd.:** Harriet Vermaas. **Kaars aansteken:** Jasmijn Ziengs. **Bediening beamer:** Arjan Kuik. **Ontvangst:** fam. Stevens. **Bloemendienst:** fam. Baan. **Autodienst:** H. Naber. **Koffie.** Woensdag 27 febr. 10.00 uur koffiedrinken in de Welput.

NIEUW-AMSTERDAM/ VEENOORD

Contactpersoon: Zuiderkerk, dhr. A. Meijering, Middenweg 78, 7844 KX Veenoord, tel. 0591-551346
Kerkdienst 24 febr. 10.00 ds. E. Wisselink. H.A. **Organist:** mw. Willy Misker. **Collecten:** diaconie. Uitgangcollecte: gebouwen. **Autodienst:** mw. M. Meijer en mw. Jakobs: dhr. C. Flokstra. **Autodienst:** mw. G. Horstman: fam. J. Lanjouw. **Lector:** Tom van Sloten. **O.v.d.:** Fre Kuper. **Bloemen:** fam. Oostingh. **Koster:** C. Flokstra. **Koffie:** Herman en Jolanda Wesseling. **Ontvangst en Nieuwsbrief:** Dirk en Aly Gommer.

Weeksluiting Oldersheem. 22 febr.: aanvang: 19.00 uur. **24 febr.** is er in het zorgcentrum Oldersheem om 18.30 uur een dienst waarin de Maaltijd ook gevierd zal worden. De organisatie is dan in handen van onze kerk.

Rommelmarktcie. De inbrengdagen zijn: 16 maart: van 10.00-12.00 uur. Ook oude metalen kunt u inbrengen. **Stg. leergeld Emmen e.o.** De doelstelling van Leergeld Emmen is in overeenstemming met de doelstelling van Leergeld Nederland: Voorkomen dat schoolgaande kinderen in minima gezinnen vanwege armoede niet kunnen deelnemen aan sociaal/ maatschappelijk leven op en rond de school. Leergeld Emmen werkt vanuit een klein kantoor vrijwel geheel met vrijwilligers. 10 vrijwilligers/ intermediairs verzorgen de huisbezoeken, 2 administratieve medewerkers, die werken op basis van een werkvervalsplaats of als vrijwilliger, hebben de zorg voor de afhandeling van alle aanvragen. Een betaalde coördinator (12 klokuren) stuurt de organisatie en alle werkzaamheden aan. Leergeld Emmen steunt de kinderen door hulp in 'natura'. De gezinnen ontvangen geen geld, de vergoedingen gaan rechtstreeks naar de leverancier van de activiteit of dienst. De diaconie beveelt deze collecte van harte bij u aan.

SCHOONOORD

Contactpersoon: mw. J. Schippers-Elzing, Het Slag 9, 7848 CR Schoonoord, tel. 0591-381458
Kerkdienst 24 febr.:
De Wijngaard 9.30 ds. T. Oldenhuis, Coevorden. **Collecten:** 1. Noodhulp KerkinActie. 2. Fonds kerkrentmeesters. **Knd.:** alle groepen. **Autodienst:** J. Reinink en P. Hogeveen. **Oppas:** Judith Katerberg en Lianne Kloosterman. **Bloemengroet:** fam. J. Scholts. **Het oud papier** kunt 22 febr. vanaf 16.00 uur weer deponeren in de container die dan weer op de parkeerplaats achter De Rank zal staan. Ook zaterdag kunt u daar uiteraard het papier kwijt. **Zieken.** Vorige keer schreef ik dat Janny de Haan nog in het UMCG verbleef, ik kan nu melden dat Janny weer is thuisgekomen. Weer fijn in haar vertrouwde omgeving. Er zal nog heel veel revalidatie aan te pas komen en ook zullen er nog bestralingen volgen. Dus best nog een lange weg te gaan. We wensen haar veel sterkte bij dit alles en dat ze mag ervaren dat er een biddende gemeente rondom haar staat.

ZWARTEMEER

Contactpersoon: dhr. B. Broers, Oude Zwarteweg 17, 7891 XH Klazienaveen
Kerkdienst 24 febr.: 9.30 drs. H. Nagelhout, Coevorden. **O.v.d.:** mw. A. Reuver. **Diaken:** mw. J. Hemel-Boertien. **Organist:** dhr. J. Kroon. **Koster:** fam. H. Hospers. **Collecten:** adoptie. Bij de uitgang: onderhoud kerkgebouw.

Overijssel

DAARLE

Contactpersoon: mw. W. Reefhuis, scriba, Watertorenweg 15, 7688 PX Daarle
Kerkdiensten 24 febr.: 9.30 da. J. Teding van Berkhout-Fabius, Vroomshoop. **15.00** ds. G. de Goeijen, Den Ham. **Organisten:** dhr. R. Roelofs en dhr. A. Kristiaans. **Knd.:** Dianne Seigers (1, 2) en Wilma Bosch (3, 4). **Oppas:** Renda Bartels, Vanessa Dubbink, Enya Brakert. **Collecten:** diaconie en onderhoud. **Bloemen bezorgen:** Henk en Alie van Lenthe.

DEDEMSVAART

Contactpersoon: dhr. W. Jongbloed, Mendelssohnstr. 8, 7701 TS Dedemsvaart, tel. 0523-613642
Kerkdiensten 24 febr.: Van Dedemkerk 9.30 ds. J. Zondag. **O.v.d.:** Maaïke Hiemstra. **Organist:** W. Odink. **Lector:** Margreet Kuiper. **Koster:** Henk Zomer. **19.00** ds. B. van de Weg, Nijverdal. **Opendeurdienst.** **O.v.d.:** Jannie Lok. **Organist:** Freddy Bruins. **Koster:** Henk Zomer. **Thema:** 'Dat had je gedroomd!'. Jakob droomt, hij ziet engelen die langs de ladder omhoogklimmen en weer afdalen. Gaat de weg naar de hemel wel omhoog? Op welke momenten ervaar je dat aarde en hemel met elkaar verbonden

Vervolg van pagina 3

zijn? Muzikale medewerking zal worden verleend door de familie Nijmeijer uit Bergentheim. Vanaf 18.50 uur worden er enkele bekende liederen gezongen, waarna de dienst om 19.00 uur begint. We zien u/jullie graag!

Collecten: PKW. Bij de uitgang: diaconie. Kindercollecte: 1^e kwartaal 2019: Mensenkinderen, voor mensen in nood. Actie: Een jaar lang groente en aardappels! **Oppas:** Henriëtte Emmink en Windelien Veerman.

Kinderkerk: groep 1 t/m 8.

Van Dedem Marke: 16 febr.

Pianist: Fred van Dijk.

Zieken. CFH, Rheezerweg 73, 7771 TD Hardenberg: dhr. G. van Keulen, Zwierstr., herstellzorg unit 5, k. 7.

Woonzorgcentrum PW Jansen Hermelijn 2, 7423 EJ Deventer afd. Zuidloo: mw. E. Grutter-Varwijk, De Tjalk 23.

Röpcke Zweers Ziekenhuis, Jan Weitzkampaan 4a 7772SE Hardenberg: mw. Pothof-van Tolie, Molstr. 42.

Activiteiten. 26 febr.: Huiskamertour Zuidwest. 27 febr. 20.00 uur: Huiskamertour Noordoost. 28 febr. 10.00 uur: Tabitha (Het Kruispunt) 20.00 uur Wijkactiviteit Zuidoost (De Fontein). Wij ontvangen Gini Pullen van de 'St. Home of Hope and Dreams'. Zij wil ons graag meenemen naar haar prachtig kinderproject in Oeganda (www.homeofhopeanddreams.org). Aanmeldingen vanuit de gehele gemeente bij Geke van Elburg (ag.vanelburg@hotmail.com o.v.v. 'Activiteit Zuid-Oost').

DEN HAM

Contactpersoon: dhr. G. Prenger, De Mute 61, 7683XT Den Ham, tel. 0546-671747, gprenger@caiway.nl

Kerkdiensten 24 febr.: 10.00 ds. R. van Hornsveld.

O.v.d.: groep D. **Knd.:** peuters: Gerja Hemmink en Henriëtte Bouwhuis; groepen 1 t/m 6. **Oppas:** zaal 6: Karinda Oosterveen, Jannette Eshuis en Jade Kuiper. **Collecten:** 1.

BIJZONDERE THEMA-AVOND?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Werelddiaconie Bangladesh. 2. Alg. kerkelijke arbeid. Deurcollecte: kerk. 16.30 andersdienst. Daar moet je even doorheen. Heb jij ook weleens dat je tegen dingen aanloopt waarvan je even niet zo goed weet hoe je ermee om moet gaan of hoe het ooit weer goed moet komen? Dat is niet vreemd. Sterker nog, Paulus heeft ook veel van dit soort situaties meegemaakt. Wil je weten hoe hij hiermee omging? Kom dan naar deze Anders dienst. Je bent welkom!

HK19.00 ds. H. Klaassen. Gez. dienst. **Collecten:** 1. Vakantie Bijbelclub. 2. Kerkrentmeesters. Deurcollecte: orgel.

Zieken. Br. J. Willems, Oudelaarsweg 10, heeft eerst een kleine operatie ondergaan in Deventer vanwege darmkanker. Vorige week is hij voor een grotere operatie opgenomen in het ziekenhuis te Hardenberg. Bij het schrijven van deze kopij ligt hij nog in het ziekenhuis. Het is de bedoeling dat hij voor revalidatie naar het CFH in Heemse gaat. De Here zij met hem en zijn gezin. We denken ook aan allen die op wat voor wijze dan ook te maken hebben met ziekte. Ook aan hen die bezig zijn met chemo's of bestralingen. De Here ontferme zich over hen en hun geliefden. Een hartelijke groet, in Christus verbonden.

Dankbetuiging. Dank voor de troostende woorden, gesproken of geschreven. Dank voor alle gebaren van liefde en vriendschap. Dank voor elk gebed. Ze zijn ons tot grote steun na het plotseling overlijden van onze lieve Paul Jan Dronkert. Familie Dronkert.

Dank. Door een ongelukkige val heb ik een paar maand geleden mijn been gebroken. Ik ben dankbaar dat de genezing voorspoedig verloopt en dat het weer goed zal komen. Graag wil ik iedereen hartelijk bedanken voor de vele kaarten, telefoontjes, bezoeken, enz. Wat doet het goed om te merken dat er zoveel meegeleefd wordt. Henny Mollenhorst, Meersendijk 4.

HARDENBERG-HEEMSE

Contactpersoon: mw. C. Olsman, Vechtvoorde 5, 7772 VA Hardenberg, tel. 0523-272019

Centrum (Zuid en Noord). **Zieken.** Dhr. G. Luisman, Witte de Withstr. 21, ligt in het

ziekenhuis voor onderzoek. Mw. A. Ensing-van 't Hul, Witte de Withstr. 2, is gelukkig weer thuis.

Overleden. Op 12 febr. overleed, na een periode van afnemende gezondheid, Johan Ferdinand Bruggeman, op de leeftijd van 88 jaar. Hij woonde aan de Gramsbergerweg 9. Wij denken aan hen in de voorbeden. Op 13 febr. overleed Jennie Vosjan, in de leeftijd van 67 jaar, na ernstige en ook langdurige ziekte. We leven mee met haar man Johannes, de kinderen, kleinkinderen, vrienden en alle nabestaanden. Laten we aan hen denken in ons gebed.

Gezondheid ds. de Lange. Ik kan mijn werk tijdelijk niet doen omdat ik door het vele hoesten overdag en vooral 's nachts helemaal door mijn energie heen ben. Ik heb nu rust nodig om te herstellen. Gelukkig gaat het al een beetje vooruit. U moet zich geen zorgen maken: ik ben bij 3 specialisten geweest en die hebben geen ernstige kwalen kunnen vaststellen. Het is dus niet iets ernstigs, maar iets dat gewoon vervelend is. Ik heb geen pijn, voel me niet misselijk, en al helemaal niet overspannen zoals 10 jaar geleden. Ik hoor gewoon een tijdje bij de grote groep mensen die tobben met hun gezondheid. Waarom zou ik niet aan de beurt komen? Maar ik kan het ook positief zeggen: ik hoor bij de vele mensen die zich door uw medeleven en voorbeden gedragen voelen. Hartelijke groet, ds. Bert de Lange.

Baader. Zieken. Mw. Cobi Brouwer, Bovenmaat 23, onderging deze week een operatie in Zwolle en is inmiddels weer thuis om daar te herstellen.

Overleden. Op 9 febr. is in de leeftijd van 70 jaar Eefje Tieman vredig ingeslapen. Eefje woonde in de Niehof. We leven mee met haar familie, haar broers, zwager, (schoon)zussen, nichten en neven én de medebewoners van de Niehof. We vertrouwen erop dat Eefje geborgen is bij God.

LUTTEN/SLAGHAREN

Kerkdienst 24 febr.: 10.00 ds. J. Post, Wierden-Lutten.

O.v.d.: dhr. A. v/d Weerd.

Organist: dhr. R. Kooiker.

Flame: Janet en Annet. **Oppas:** mw. L. Makkinga en J. Bisschop.

Welkomscmité: mw. B.

Hamberg en mw. S. Lamberink. Beamer: dhr. E. Nijboer.

Geboorte. Bart Spijkers en Milou Bosscher, Anerweg Noord 64, 7775 AT Lutten zijn super trots op hun stoere kerel, Julian Erik. Julian Erik is geboren op 10 januari. Hij verblijft tijdelijk in het UMCG in Groningen. Bart en Milou in het Ronald McDonald huis. Julian gaat met stapjes vooruit.

Dolblij zijn Gerwald, Marianne en Etiënne Hudepohl, Ribesstr. 24, 7775 BK Lutten, met de geboorte van hun zootje en broertje, Milian. Milian is geboren op 29 januari.

Jarig. Mw. H. Klok-Gritter, Schuineslootweg 88, 7777 RC Schuinesloot: 18-02-1935.

Mw. H. Klok-Bril Schuineslootweg 23a, 7777 RG Schuinesloot 19-02-1929.

Dhr. J. Lamberink, De Lutteresweg 21, 7775 PN Lutten 20-02-1938.

Mw. G. Horsman-Fransen, De Vaart 57, 7784 DK Ane 20-02-1946.

Dhr. J. Leenders, Dedemsvaartseweg Noord 74, 7775 AJ Lutten 21-02-1943.

Dhr. H. Rutgers, Kosseweg 15a, 7777 SK Schuinesloot 22-02-1949.

Dhr. L. Odink. Lijsterbesstr. 4. 7775 BB Lutten 24-02-1937.

Zieken. Marlinda Kroesen, De Riede 17, Slagharen, heeft een herniaoperatie ondergaan. Gelukkig voor haar man en dochters mocht ze de volgende dag weer naar huis om verder te herstellen. Dit zal nog wel enkele weken in beslag nemen.

Johnny Kappert, Anerweg-Zuid 47, 7775 AP Lutten, is deze week thuisgekomen van uit het ziekenhuis.

De bloemen gaan deze week met een groet van ons allen, vanuit de Lantaarn naar fam. de Lange, Ribesstr. 50; vanuit de Kapel naar fam. Visscher, Fransenweg 1a.

Bevestiging ouderling. Als lid van de Geref. Wijkgem., zal Hennie Rutgers, Kosseweg 15a, plaatsnemen in de beroepingscie. v/d Herv. Wijkgemeente. Als er geen bezwaren worden ingediend zal ze D.V. 24 febr. in een kerkdienst in de Kruiskerk daarvoor bevestigd worden als ouderling met een bijzondere opdracht.

Flame. Bijbeltekst: Ester 5:1-

6:11 Ester gaat naar de koning. God zorgt er ook voor dat Ahasveros zich uit zijn dagboeken laat voorlezen en herinnert wordt aan wat Mordechai voor hem deed. De koning besluit dan Mordechai alsnog te laten eren. De kinderen leren dat God er is, zelfs als mensen het laten afweten. De Heer blijft zijn kinderen trouw.

Uitnodiging jongeren van 15-20 jaar. Je bent van harte uitgenodigd om op 2 maart naar het 'Groothuisbezoek' voor jongeren te komen. We starten de avond om 18.00 uur in Ons Trefpunt, Lage Landweg 2, Schuinesloot. We willen dan samen met andere jongeren praten over geloof en kerk. Thema: 'Een goed gesprek'. We gaan daarna, rond 19.30 uur, naar Kiri in Hoogeveen waar we gezellig met elkaar gaan bowlen. Rond 21.30 uur hopen we weer terug te zijn in Schuinesloot.

MARIËNBERG

Contactpersoon: mw. Jeannet Visser-Hesselink, Ds. P. H. Wolfertstraat 35, 7692 AH Mariëenberg, tel. 0523-235724, e-mail j.visser.hesselink@gmail.com

Kerkdienst 24 febr.: 9.30 ds. E. van Beesten, Witharen. Dit is een kind- en nevendienst.

Beerzerveld 19.00 ds. J. Bakker. Gez. dienst. **O.v.d.:** dhr. B. Veltink. **Diakenen:** D. Otten en A. Visser. **Collecten:** bloemenfonds, kerk en gebouwen. **Gastheer:** A. Visser.

Meeleven. We noemen niemand bij name, maar er zijn genoeg gemeenteleden die wachten op een behandeling of daarmee bezig zijn. We wensen u heel veel sterkte toe en bidden dat u de dragende handen van de Here God mag ervaren.

Tekst. Een mevrouw van rond de 50 wandelt met een paar kinderen door het park. De kinderen rennen naar het klimrek en de vrouw ploft neer op een bankje, naast een wat oudere vrouw. Ze kijkt naar de oudere vrouw en zegt: 'Mijn leven is een routine. 's Ochtends komt mijn dochter haar twee kinderen brengen, ik maak het ontbijt klaar en samen zitten ze dan te smullen. Daarna wassen we af en maken we een wandeling in het park. Precies om 12.00 uur lunchen we voor de TV,

Lees verder op pagina 7

Advertenties

Reveil
nathankelijk, christelijk maandblad

“De Bijbel is geen boekje voor het bloeden.”

Of het meest eigenzinnige, christelijke blad van Nederland bij ú past? Gewoon proberen. Zonder kosten. Zonder verplichting.

1/2 jaar GRATIS proberen!!

met **Rikkert Zuiderveld**
schrijver en muzikant

kritisch en betrokken
maandbladreveil.nl

Praat eens vrijblijvend met de makers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

TOE AAN EEN NIEUWE SITE VOOR UW KERK?

Bel of mail met Ygerne ten Brinke: 0546-577475 of ygerne@topic-cc.nl

De theologische hogeschool in Jayapura draagt zijn naam.

Er wordt nog steeds gezongen uit de zangbundel van Ies Kijne.

Standbeeld Kijne in Kimanokwari

Faelix Baroque Ensemble in Almelo

Het Faelix Baroque Ensemble is op 3 maart te gast in de Grote Kerk Almelo. Het Ensemble bestaat uit geschoolde instrumentalist en vocalisten met liefde voor oude muziek. Daarbij staat het werk van Johann Sebastian Bach centraal. Het thema van dit project is Consolation, een programma over troost, toevlucht, hoop en bemoediging. Naast twee cantates van Bach zullen werken worden uitgevoerd van Gibbens, Harris en Zelenka. Het geheel staat onder leiding van dirigent Anthony Scheffer.

Zondag 3 maart, 15.30 uur, Almelo, Grote Kerk, Kerkplein 15, vrijwillige bijdrage

Deventer Symfonisch Orkest in Raalte

De 32 'professionele amateur-musici' van het Deventer Symfonisch Orkest (DSO) spelen onder leiding Alike Jonkman. Zij is een enthousiaste, professionele dirigent. Op deze zaterdagavond zal het orkest een gevarieerd klassiek repertoire ten gehore brengen. Vóór de pauze kan men luisteren naar 'Bastien en Bastienne' een zangspel van Mozart. Het tweede deel van de avond speelt het DSO diverse stukken. Onder andere Mendelssohn/Jonkman, Glas, Brahms en Beethoven komen voorbij. Meer informatie: Hettie Nijhuis, tel. 0572- 362949; e-mail: activiteiten@pknraalte.nl

Zaterdag 9 maart, 19.30 uur, Raalte, Plaskerk, de Plas 8, € 7,00 (t/m 12 jaar gratis)

Reyer met 'Hoop in mij' paastour

De 40 dagen tijd heeft in kerken een duidelijk doel. Deze periode voor Pasen staat in het teken van bezinning. Tijdens de 'Hoop In Mij' paastour verzorgen Reyer en band intieme aanbiddingsavonden die ruimte geven voor overdenking. "Voor mij is het essentieel dat we stilstaan bij wat het offer van Jezus voor ons betekent", aldus Reyer. Meer informatie over Reyer en zijn tour is te vinden op www.reyer-music.com

zondag 17 maart, 20.00 uur, Emmen, VBG, Emmalaan 25, vrijdag 5 april, 20.00 uur, Hengelo, Baptistengemeente 'God is Liefde', Marskant 35

Sela in Dedemsvaart

Sela speelt in maart en april overal in het land in dorpskerken. Deze concerten staan in het teken van zingen, heerlijk luisteren én kennismaken met nieuwe liederen van Sela. De missie van Sela is het 'schrijven van liederen voor de kerk'. Voordat een lied op hun cd terecht komt, wordt eerst gekeken of het lied ook echt geschikt is voor samenzang. Uiteraard is er ook ruimte in het programma voor de overbekende liederen van Sela.

Donderdag 28 maart, 20.00 uur, Dedemsvaart, Van Dedemkerk, Hoofdvaart 5, € 21,50, t/m 13 jaar: € 14,50

Zendeling Ies Kijne leeft voort in Papua

Izaäk Samuel Kijne was van 1923 tot 1958 zendeling-onderwijzer in Noord-Nieuw-Guinea. In Nederland is hij onbekend, in Papua daarentegen is hij een beroemdheid. Zijn biograaf Tom van den Berge reisde naar Papua en doet verslag. Eerder al schreef hij een vijftal artikelen over het leven van deze bijzondere man.

DOOR: DR. TOM VAN DEN BERGE, ROTTERDAM

Weinig Nederlanders weten dat Kijnes gedicht 'Hai Tanahku Papua' het huidige volkslied van Papua is en dat de Theologische Hogeschool in Jayapura, het vroegere Hollandia, naar hem vernoemd is.

Alom aanwezig

Toen ik in het kader van mijn onderzoek voor een biografie over Kijne in juni 2018 Jayapura, Manokwari en Miei bezocht, heb ik met eigen ogen kunnen zien hoe Ies Kijne aanwezig is op straat en in huis, op scholen en in kerken en heb ik met eigen oren

kunnen horen hoe hij voortleeft in verhalen en gezangen.

Vrouwen

Ik reisde naar Papua in gezelschap van Mirjam Boswijk, Program Officer Mission Department bij Kerk in Actie. Zij bezocht in Papua projecten die deze organisatie steunt. Wij verbleven in Abepura (het vroegere Hollandia-Binnen), niet ver van het Sentanmeer, in het Centrum voor Ontwikkeling en Onderwijs voor Vrouwen (Pusat Pengembangan dan Pembinaan Wanita, kortweg P3W genoemd). De missie van P3W is: het verbeteren van de positie van de vrouw en van haar inbreng in kerk en samenleving. Dat doet P3W onder andere door het geven van onderwijs en trainingen en door het verlenen van diaconale en pastorale zorg.

De vrouwen van P3W hebben mij enorm geholpen bij mijn zoektocht naar Kijne. Zo organiseerden zij een bijeenkomst met oud-leerlingen van Kijne, die bereid waren met mij hun verhalen over hun vroegere leermeester te delen. De vrouwen van P3W organiseerden ook de reis die Mirjam en ik maakten naar Manokwari en Miei. Op deze reis werden wij vergezeld door dominee Hanz Wanma,

die in 2016 een in het Indonesisch geschreven biografie over Kijne publiceerde. Voor Wanma is Kijne nog steeds springlevend. In zijn biografie schrijft hij: 'ia tidak meninggal sebab kata-katanya setiap hari minggu dinyanyikan di seluruh Tanah Papua' (hij is niet dood want elke zondag worden in heel Papua zijn woorden gezongen).

Levensgroot standbeeld

In Manokwari – ook wel Kota Injil (Evangeliestad) genoemd – bracht dominee Hanz Wanma ons in contact met twee oud-leerlingen van Kijne. Een van hen was de 83-jarige Pendeta Zeth Rumere. Hij was er trots op een van de meest geliefde leerlingen van Kijne te zijn geweest. Elke nacht, zei hij, droomde hij over Kijne en zag hij zijn gezicht.

Mirjam, Hanz en ik moesten en zouden naar Mansinam, een klein eiland voor de kust van Manokwari. Daar toch hadden in 1855 de eerste zendelingen – de Duitsers Carl Wilhelm Ottow en Johann Gottlob Geissler – voet aan wal gezet. Ter herdenking aan deze pioniers is er op deze plek een gigantisch monument opgericht. Ook staat er op het eiland een immens groot beeld van Christus de Verlosser. Op Mansinam is er echter geen herinnering aan Kijne, die daar gedurende twee jaar, van 1923 tot 1925, hoofd van een kweekschool was. Is er op Mansinam geen tastbare herinnering aan Kijne aanwezig, in Manokwari staat een levensgroot

standbeeld van Kijne. Hij houdt zijn rechterarm omhoog geheven en lijkt daarmee een bezwerend gebaar te maken. In zijn linkerhand houdt hij Al Kitab – Het Boek, De Bijbel – geklemd.

Steen der Inspiratie

Van Manokwari vlogen wij met een Cessna 208 zuidwaarts naar Wasior, een havenplaatsje aan de Wondamabaai. Dichtbij Wasior ligt Miei waar Kijne van 1925 tot 1941 gewoond en gewerkt heeft. Daar in Miei staat nog steeds zijn huis. Het is tegen de heuvels gebouwd en biedt een adembenemend uitzicht op de baai. Vlakbij Kijnes huis bezochten Mirjam

en ik de Batu Peradaban (Steen der Beschaving) en de Batu Inspirasi (Steen der Inspiratie). Op de Steen der Beschaving zou Kijne in 1925 een tekst aangebracht hebben die – vertaald uit het Indonesisch – als volgt luidt: 'Op deze steen leg ik de beschaving van de Papua's vast. Ook al heeft iemand intellect, verstand en kennis, hij zal dit volk niet kunnen leiden; dit volk zal zelf moeten opstaan en zichzelf moeten leiden.' De tekst was echter nergens te vinden. Deze zou er later bij komen, werd ons verteld.

Van Kijnes huis naar de Steen der Inspiratie is het een steile klim. Een vriend van dominee Hanz Wanma, Benoni Turey, begeleidde ons op onze tocht over de trap met de duizend treden.

Lees verder op pagina 8

Ds. Hanz Wanma

RTV-tips

Zaterdag 23 februari

EO | NPO2 | 19.20

Blauw Bloed

Blauw Bloed is het royaltiprogramma van de Publieke Omroep. Wekelijks nieuws met achtergronden op koninklijk gebied. De presentatie is in handen van royalty verslaggever Jeroen Snel.

Zondag 24 februari

NCRV | NPO2 | 08.25

De Verwondering

Jan de Cock (1964) is geestelijk verzorger in een ziekenhuis in Antwerpen, bezoekt gevangenen over de hele wereld en vangt vluchtelingen op in zijn eigen huis.

Zondag 24 februari

EO | NPO2 | 9.55

De Kapel

Ds. Paul Visser deelt zijn gedachten met ons over Jeremia 18:6. Vanaf het begin van ons bestaan is God bezig ons te vormen naar Zijn beeld.

Maandag 25 februari

KRO-NCRV | NPO1 | 21.15

Eindelijk Thuis

Vanaf het eerste moment dat Yun in Nederland aankomt omarmt ze Nederland. Echter, Yun heeft een wat afstandelijke relatie met haar Nederlandse adoptievader Marius. Daarom maakt ze nu samen met hem een reis door Zuid-Korea.

Dinsdag 26 februari

KRO-NCRV | NPO1 | 22.20

De Rijdende Rechter

De Rijdende Rechter mr. John Reid reist af naar het Friese Oostersreek om tussenbeide te komen in een ruzie tussen de 83-jarige Dirk Volkers en zijn buurman. Ze maken elkaar al jaren het leven zuur en zelfs een vechtpartij gaan zij niet uit de weg.

Woensdag 27 februari

NTR | NPO2 | 20.25

Het leven van Hitler

Aflevering 2: 1929-1938. Wanneer de crisis begint, komt er een opleving en blijft de partij groeien. Hitler wordt benoemd tot Rijkskanselier. Der Führer verwijderd met leugens en geweld zijn politieke tegenstanders en uiteindelijk ook degenen, die hem aan de macht hebben geholpen.

Donderdag 28 februari

EO | NPO2 | 19.10

Typisch Veluwe

Tussen de weilanden, in de bossen en op de heide volgt *Typisch* het dagelijks leven van een aantal bijzondere Veluwenaren. Ver weg van vluchtige trends leven boeren, burgers en buitenlui hier met elkaar en de natuur.

Vrijdag 1 maart

NTR | NPO2 | 17.25

De nieuwe maan

De nieuwe maan is een wekelijkse actuele talkshow met een scherp oog op de multiculturele samenleving.

Geen mening

DOOR WILLEMKE
WIERINGA, WIERDEN

Heeft u geen mening? Nou gelukkig maar, ik doe ook niet aan meningen. Doodziek word ik van al die mensen met al die opinies. Ik kan 's nachts niet eens meer rustig wakker liggen en gewoon gezellig radio luisteren. In die toch al vervelende slapeloze uren valt Jan en Alleman mij via de ether lastig met meninkjes over Van Alles En Nog Wat.

Neem Nashville. Heel Nederland gonsde ervan. En alle clichés over christenmensen werden weer van stal gehaald. Medegelovigen werden aan de schandpaal genageld door iedereen, met of zonder kennis van zaken. Kijk, en dat snap ik nou niet. Waarom mogen anderen wel een standpunt hebben over christenen en christenen niet over anderen?

Wat ik ook niet snap... let op, hier volgt geen mening, maar een vraag. Hebben christenen de prominente PvdA'er Hedi d'Ancona destijds - in de seventies - ooit uitgesloten over haar seksuele idioterie met haar kinderen? Is een IKON-coryfee als wijlen dominee Alje Klammer ooit publiekelijk verketterd over zijn ideeën

rond legalisering van pedofilie?

En dan nog zo'n thema: de schoolierensaking. De media explodeerden. Wat een nieuws. Wat een inzichten gaven die kinderen ten beste. Maar wat moet een meningloos mens als ik met papegaaiende knulletjes van vijftien die schamperen over de overheid? Of

woorden in de mond nemen als – ik verslikte me bijna toen ik het hoorde op radio 1 – autonomie?

O al die meninkjes die iedereen debiteert op rtv en social media. Is dit dan de zo fel begeerde democratisering van het nieuws? Het gevolg is behalve nepnieuws je reinste devaluatie van het begrip mening. Wat is uw mening of de mijne nog waard tussen al die andere meningen?

Altijd ergens iets van willen vin-

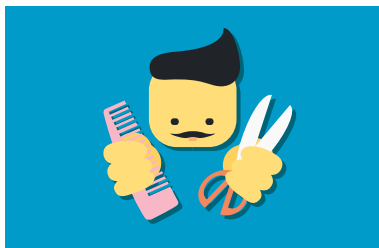
Illustratie: Hester Nijhoff

den, ik haat het. Kunnen we alsjeblieft de tips van Paulus weer gaan promoten: wees nederig en bescheiden en acht de ander hoger dan jezelf... (Fil.2: 2-5). Inderdaad een beetje bescheidenheid zou ons sieren, ook in het verkondigen van onze standpunten.

En toen was ik jarig. En toen kreeg ik een boekje van alle kleinkinderen, met daarin hun felicitaties voor mij en hun beeld van mij. Dat was echt een *vurasing* (Marcus, 6 jaar). Wat een leuke oma ben ik toch. Ik geef *superleuke feestjes* (aldus Luther, 10 jaar), ben *gezellig en lief* (vindt Willemke, 12 jaar), *aardig en behulpzaam* (volgens Abel, 8 jaar). Plus nog een aantal superlatieven die mij doen blozen. Maar ja, dan neemt kleindochter Guusje (11 jaar) - o schrik - de pen op: *U bent ook altijd zo grappig als ik bij jullie eet in de lunchpauze want u heeft een sterk ontwikkelde ... mening. Maar op een grappige manier!!*

Volgend jaar moet ik het boekje teruggeven. Dan klimmen ze weer in de pen. Zal ik het verstoppert?

Willemke Wieringa laat u in korte schetsen meeleven met dagelijkse voorvallen in haar familie met vijf kinderen en veertien kleinkinderen. Eerdere columns verschenen in de bundel 'Ik wou dat ik een mandje had'. Bestellen? Maak € 7,95 over op nr 43 78 42 215 tnv Topic Creatieve Communicatie te Wierden.

Geknipt

In 'Geknipt' vindt u opvallende, bijzondere, verbijsterende of verhelderende citaten uit kranten, bladen of websites. Voor u gelezen en geknipt door de medewerkers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

Worden we steeds beter?

De *Volkskrant* voert een interessant gesprek met de Belgische filosoof Gerard Bodifée (72), die vindt dat de mens steeds meer "richting het goede evolueert". Interviewer Fokke Obbema legt hem een uitspraak van de Amerikaanse astrofysicus Steven Weinberg voor: 'Naarmate we meer weten over het heelal, wordt het bestaan zinlozer.'

"Dat soort uitspraken krijg je wanneer wetenschappers zich op terreinen bewegen waar de wetenschap niet over gaat. Weinberg heeft verstand van fysica, niet van morele en existentiële vragen. Het is een groot probleem van deze tijd dat het geloof in de wetenschap veel te absoluut is. De wetenschap blijft een van de mooiste dingen die de mens heeft voortgebracht, maar we moeten haar begrenzingen zien. We hebben haar op de plaats van religie gezet, maar dat kan haar plek niet zijn."

Geloof u in God?

"Geloven kan voor mij niet zijn: iets aannemen waarvan ik niet weet of het waar is. Zeg dan dat je het niet weet, maar ga niet zeggen: ik geloof het. Dat vind ik dom. Maar geloven in de zin dat je ergens vertrouwen aan hecht, is wel zinvol. Ik vertrouw op het goede van dit bestaan en op basis daarvan engageer ik me in deze wereld. Is dat een geloof in God? Ik denk het, want het woordje God betekent in essentie voor mij: het volkomen goede. Deze wereld is goed tot op zekere hoogte, het kwaad is waar de wereld tekortschiet. Maar de wereld evolueert door de morele mens in de richting van het goede. Het is een scheppingsproces. Het ultieme doel, de voltooiing van dat proces, noem ik God." [...]

U ziet de mensheid in de richting van het goede evolueren. Waar leidt u dat uit af? "Lees Aristoteles over de deugdeethiek van 2.500 jaar geleden. 'Wat is een goede man?', vraagt

hij zich af. Hij denkt dus alleen aan de man. Dan zegt hij: iemand die goed is voor zijn slaven. Meteen ervaar je de vooruitgang in ons ethisch besef, want slavenbezit is voor ons een misdaad. Of lees de opvattingen van Plato en Socrates. Neem kinderen naar het slagveld om hun dapperheid te ontwikkelen, zeggen zij. Nu ziet niemand dat nog als een goede plek voor kinderen. Het besef dat oorlog niet goed is, is breed gedeeld. Ethische groei is er zeker."

Waar brengt die ons?

"Een eindtoestand is ver van waar we ons bevinden. Een paar duizend jaar geleden kon niemand zich iets voorstellen bij wereldwijde hulpverlening of internationale diplomatie. De toestand over enkele duizenden jaren kunnen we onmogelijk bedenken. We kunnen enkel de weg voortzetten waarop we ons bevinden. Paulus spreekt bij de eindtoestand over de volheid der tijden: alles is voltooid, het eindeloze, het ongelooflijke."

Machtsvertoon

Columniste Nausicaa Marbe, zelf van Roemeense komaf, windt zich in *Telegraaf* op over het feit dat de allochtone Nederlander door de 'diversiteitscommissie' van de Universiteit Utrecht wordt gereduceerd tot een groep 'strenggelovigen'.

De Utrechtse diversiteitsadviseurs claimen vernieuwend te zijn met het 'inclusief maken' van het 'te witte' onderwijs en noemen zichzelf een 'Taskforce' om hun

macht te benadrukken. Maar in feite doen ze aan recycling van de ouderwetse betutteling die ooit de integratie belemmerde. Ze buigen voor het islamitische patriarchaat, geven toe aan sektarische groepsdwang. Het advies om een rijksuniversiteit te voorzien van ramadan-roosters en seksegescheiden ingangen, besmeurt niet alleen de seculiere overheid, maar druist in tegen de emancipatie en gelijke behandeling die in Nederland zwaar bevochten

zijn. Allochtonen (de 'niet witte' inbreng) worden in deze visie gereduceerd tot strenggelovigen, die niet kunnen functioneren indien de publieke ruimte niet ingericht is conform hun eisen. Een stigmatiserende karikatuur. Daarbij vragen de diversiteits-experts zich nooit af waarom de geloofsfanatici niet zelf voldoende divers zijn om in het Nederlandse onderwijs mee te draaien. En waarom wordt de keuze voor strenge gelovigen die zelf uitsluiten en discrimineren klakkeloos als 'inclusief' gepresenteerd? Dat is geen diversiteit meer, maar ideologisch machtsvertoon.

Vervolg van pagina 4

of gaan we picknicken als het weer het toelaat. Wanneer we terug zijn, begin ik meteen met het avondeten. Rond vijf uur is de tafel dan gedekt en als mijn dochter dan van haar werk terugkomt, gaan we met z'n allen aan tafel. En zo is er dan weer een hele dag voorbijgegaan. Mijn leven is echt saai, ik lijk wel een slavin.' De andere vrouw bleef voor zich uit kijken, zonder iets te zeggen. De eerste vrouw zei: 'En u, heeft u ook zo'n routinematig leven? Uw leven kan toch nooit zo mooi zijn, als u hier ook zo moederziel alleen in het park zit?' Toen begon die oudere mevrouw te praten: 'Eigenlijk heb ik niets om over te klagen. Ik heb een lieve verpleegkundige die me elke dag hier naar het park toe rijdt, zodat ik deze kinderen kan zien spelen. Ik heb zelf namelijk geen kleinkinderen en als ik deze kinderen hoor lachen, dan doet me dat veel goed. Later komt een taxi me ophalen en die brengt me naar het ziekenhuis. Daar bezoek ik zieke mensen, zodat die mensen en ikzelf ook iemand hebben om mee te praten. Familie heb ik zelf namelijk niet. 's Avonds komt de taxi me weer ophalen om me mee te nemen naar mijn tehuis waar ik woon. En

zo gaat mijn gezegende dag weer voorbij. Ik heb niets om te klagen, ik heb alleen maar veel om voor te danken, namelijk dat mijn ogen nog steeds al deze mooie dingen kunnen zien.' En inderdaad, daar kwam de taxi om de dame op te halen. De man reed haar weg in haar rolstoel, richting de auto. De eerste vrouw dacht nu heel diep na. 'Dit kan niet waar zijn. Ik kan lopen, ik heb een dochter, mijn kleinkinderen, een eigen huis en ik zit te klagen.' Is jouw leven net als van die eerste vrouw, of van die tweede? Moeten anderen jouw zegeningen voor je tellen, of kun je het zelf? Dank je God voor alles, of moet God elke dag jouw klachten weer aanhoren? Tel je zegeningen en vergeet ze niet. Dank God voor al het goede dat Hij je geeft. Tel uw zegeningen één voor één, tel ze allen en vergeet er geen. Tel ze allen, noem ze één voor één en je ziet Gods liefde, dan door alles heen. Joh.de Heer nr. 256.

NIEUWLEUSEN

Contactpersoon: dhr. G. Vrieling, Haagwinde 12, 7711 NV Nieuwleusen, tel. 0529-481637
Kerkdienst 24 febr.: 10.00 ds. M. Develing. H.A. **Knd.:** groep 1 t/m 8. **Tnd.:** klas 1 t/m 6. **Collecten:** diaconie, kerk en het onderhoudsfonds.

Maranathakerk 19.15 ds. L. Hoekstra. H.A. en Dankzegging. **Collecten:** diaconie, kerk en het onderhoudsfonds.
Zieken. Br. H. van Duren, Evenboersweg 23, verblijft in het Isala Diaconessenziekenhuis te Meppel, afd. BI, k. 4.
De Bloemen gaan als groet naar zr. H. Wolbert-Godeke, Van Ankumhof 18.

SIBCULO

Contactpersoon: mw. F. Bolks-Brink, De Vleggedijk 4, 7693 PX Sibculo
Kerkdienst 24 febr.:
Kloosterkerk 9.30 ds. W. v/d Griend. **Knd.:** geen.
Oppas: geen. **Fredrikskerk 10.30** Gezinsdienst m.m.v. Goochelaar Jan. **Oppas:** Alien Moltman, Zwanet Schepers en Romy. **Collecten:** plaatselijk jeugdwerk, solidariteitsfonds en onderhoudsfonds.

ST. JANSKLOOSTER

Contactpersoon: Tiny van der Linde-Altena, Leeuwte 55, 8326 AB St. Jansklooster, tel. 0527-241427
Kerkdiensten 24 febr.: 10.00 ds. E. van der Veen, Oldemarkt. **Oppas:** Hennie Lok en Shanon Bosgraaf. **Knd.:** groep 1 en 2: Merel, Sandra en Nienke. **Organist:** Johan Tijssen. **14.30**

dhr. S. Bakker, Urk. Aangepaste dienst. **Organist:** Corry van den Berg. **Collecten:** 1. Kerk. 2. Diaconie.
Contactmiddag. Op D.V. 26 febr. is er weer een contactmiddag. Telkens wanneer we bij elkaar zijn ervaren we hoe bijzonder deze middagen zijn. Of we nu een spreker hebben of samen creatief bezig zijn, we zijn bij elkaar en ook nog eens een middagje weg uit de beslommingen van alledag. Wie de prettige sfeer die er heerst ook eens wil ervaren is van harte welkom.
26 febr. komt er iemand van het Leger des Heils ons het één en ander vertellen. Dat zal vast weer een leerzame middag worden. We beginnen zoals gewoonlijk met koffie/thee en iets lekkers. We zingen een lied en de Bijbel gaat open bij een gedeelte wat Henny voorleest en waar ze vaak een toepassend stukje uit een dagboek of bijvoorbeeld de Elizabethbode bij heeft. Daarna gaat ze ons voor in gebed en sluiten we dit gedeelte af met een mooi lied. Ook dan is er nog even tijd voor koffie/thee en om even bij te praten. En zo vullen we de middag en genieten we van al het goede wat ons ten deel valt. We hopen iedereen weer te ontmoeten op 26 febr.

Zieken. Ziektes en zorgen, verdriet en gemis beïnvloeden het leven vaak niet op een positieve manier, we raken erdoor van slag en piekeren erover. De leeftijd speelt ook een rol want als je op een wat hogere leeftijd mocht gekomen zijn komt het nadenken over allerlei zaken soms als vanzelf in je naar boven. Het kan je uit de slaap houden, de zorgen en moeiten. De gedachten staan niet stil en vragen juist alle aandacht. En zo lijkt de glans van het leven wat te verdoffen. Maar niet alleen oudere mensen, er zijn ook jonge mensen die last hebben van piekeren over verschillende dingen. Hoe het ook zij, we mogen en kunnen met elkaar meeleven waardoor alles wat gedragen moet worden lichter wordt omdat we er samen doorheen gaan. En samen staan we sterk in de wetenschap dat er Eén is die daarin mee gaat. God van alle leven geeft kracht en moed, troost en helpt in voor en tegenspoed. Hartelijke groeten en een goede en gezegende week toegewenst

BIJZONDERE PAASACTIVITEIT?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Daan

What's in a name?

'What's in a name?' luidt Shakespeare's retorische vraag. Nou, heel wat, lijkt me. Een naam doet ertoe. Zeker als het om kerken gaat. Wat kunnen we toch zitten puzzelen om een naam te bedenken die in de roos is.

DOOR DAAN VAN DER WAALS, GRAMSBERGEN

Mijn gedachten gaan terug naar de tijd dat de Protestantse Kerk in Nederland nog niet bestond en menigeen zich het hoofd brak over de prangende vraag hoe dat beestje moest gaan heten. Ik denk daar niet zonder trots aan terug. Ik mag hier namelijk wel van een wapenfeit spreken.

Op enig moment kwamen de besturen van de drie fuserende kerken met een voorstel voor de naam. Dat voorstel was: Verenigde Reformatorische Kerk in Nederland. Ik snapte wel hoe men daartoe kwam. Immers, er was een vereniging van kerken op til en 'reformatorisch' sloeg op het feit dat alle drie uit de Reformatie waren voortgekomen. Men was het er bovendien over eens dat de woorden hervormd, gereformeerd en luthers in de naam moesten worden vermeden. Toch vond ik de voorgestelde naam helemaal niks. Met zo'n naam konden wij in geseculariseerd Nederland niet voor de dag komen!

Ik nam achter de computer plaats en schreef een uitvoerige reactie voor het dagblad Trouw. Daags

daarna stond het stuk op de kerkpagina van deze krant en zo kwam het balletje aan het rollen. Grappig om te zien hoe publiciteit in zo'n geval werkt. De krant lag nog maar net op de deurmat of de IKON belde. Of ze bij me langs mochten komen voor een interview over het opgeworpen vraagstuk. Ik had namelijk een alternatief genoemd: Protestantse Kerk in Nederland. Mijs inziens was dat veel beter, want 'verenigd' was overbodig – zo'n naam moet immers heel lang mee – en 'protestants' genoot verre de voorkeur boven 'reformatorisch'. De meeste Nederlanders weten immers wel zo ongeveer wat dat is, protestants, het is een gangbare term, en over 'reformatorisch' breek je niet alleen je tong, maar je moet ook telkens opnieuw uitleggen wat ermee wordt bedoeld. En mijn hoofdbeswaar: 'reformatorisch' is al vergeven. Bij dat woord denken we aan het

Reformatorisch Dagblad, reformatorische scholen en verenigingen, kortom de zogenaamde rechterflank van het protestantisme. Hetzelfde woord gebruiken voor een kerk die ruimte wil bieden aan de volle breedte van protestants Nederland is vragen om moeilijkheden. Enfin, woorden van deze strekking blies ik de IKON-microfoon in, en

dat leidde ook weer tot reacties. Onder andere van twee bevriende dominees die mij zachtmoedig kapittelden. De een gispte 'protestants' omdat het weinig zeggend zou zijn en weinig inspirerend, de ander vond het een woord met vrijzinnige uitstraling, ook niet erg geschikt dus. Hij zal gedacht hebben aan de Nederlandse Protestantenvond, een organisatie die al sinds 1870 bestaat en zich afficheert als vrijzinnige geloofs-gemeenschap. Ze is vanouds actief in plaatsen waar de hervormde kerk nogal zwaar op de hand is en waar ze een wat luchtiger verkondiging praktiseert. Tegenover de orthodoxe preek in drie punten sacred dance bij de vrijzinnigen, die dus op hun manier het woord 'protestants' hebben genaast.

Met mijn aversie tegen het woord 'reformatorisch' in de naam en mijn pleidooi voor 'protestants' was ik bepaald niet de enige, maar het zou nog jaren deliberaties en alternatieve voorstellen kosten vooraleer men toch weer bij mijn voorstel terecht kwam. Ik vond het wel leuk diverse door mij aangedragen argumenten in de synodestukken terug te zien. Tegenwoordig hoor ik trouwens nooit meer de klacht dat 'protestants' zo vlak zou zijn en geen warme gevoelens zou oproepen. Ook niet dat het vrijzinnig is. Als hervormden en gereformeerden ergens samengaan, is het vanzelfsprekend de nieuwe gemeente protestants te noemen. Het wat bleke ventje heeft kleur op de wangen gekregen. We zijn protestants en willen het weten ook!

Wij lezen vandaag

Zondag 24 februari
Ester 9:1-15

Maandag 25 februari
Ester 9:16-23

Dinsdag 26 februari
Ester 9:24-28

Woensdag 27 februari
Ester 9:29-10:3

Donderdag 28 februari
Psalm 94

Vrijdag 1 maart
Lucas 6:1-11

Zaterdag 2 maart
Lucas 6:12-26

Even doordenken

Wie leeft van het vooroordeel
komt aan het oordeel niet toe.

Antoine Bodar

Colofon

Het Gezamenlijk Zondagsblad voor de Protestantse Kerk in Drenthe, Overijssel en Flevoland is een uitgave van Topic, Burg, J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, tel. 0546 577475, info@topic-cc.nl, www.topic-cc.nl Het Gezamenlijk Zondagsblad informeert over ontwikkelingen in kerk, theologie en samenleving en houdt rekening met de verscheidenheid binnen de kerken en de lezerskring.

Redactieadres Gezamenlijk Zondagsblad, Burg, J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, info@topic-cc.nl, tel.: 0546 - 577475, fax: 0546 - 577477, jaap@topic-cc.nl

Hoofredacteur dr. J.D.Th. Wassenaar, Dorpsstraat 43, 7447 CM Hellendoorn, 0548 - 655635, e-mail: hoofdredactie@gezamenlijkzondagsblad.nl

Eindredactie J. v.d. Venis

Redactie ds. VVJ. Bakker, drs. A. Hekman, ds. R. van der Hucht drs. T.J. Oldenhuis, drs. A.A. van der Spek

Medewerkers ds. Pieter Boomsma, ds. Foekje Dijk, Jan Groenewegen, Gerrit Kraa, Leo Polhuys, Daan van der Waals, Willemke Wieringa

Gemeenteberichten en Kerkdiensten Gemeenteberichten dienen uiterlijk maandag vóór 8.00 uur aangeleverd te worden aan henriette@topic-cc.nl Gegevens voor kerkdiensten dienen zo ruim mogelijk van tevoren te worden aangeleverd aan henriette@topic-cc.nl Plaatsing van gemeenteberichten geschiedt zonder kosten. Protestantse kerken in het verspreidingsgebied van onze krant kunnen hiervan gebruik maken.

Ander nieuws Het Gezamenlijk Zondagsblad neemt graag berichten op over bijvoorbeeld speciale kerkdiensten en bijeenkomsten, jubilea, reünies, concerten, vergaderingen en andere activiteiten die wij interessant achten voor onze lezers. Daarbij houdt de redactie zich het recht voor berichten te weigeren. Stuur uw informatie naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

Overname Bij gehele of gedeeltelijke overname van artikelen wordt men vriendelijk verzocht de bron te vermelden en een exemplaar van het nummer waarin dit artikel is overgenomen, aan de redactie te zenden.

Advertenties Voor informatie over tarieven en plaatsingsmogelijkheden belt u naar 0546 - 577475 (vraag naar Liselore Kok). Advertentiemateriaal kunt u vrijdags vóór 12.00 uur digitaal aanleveren bij Gezamenlijk Zondagsblad, Burg, J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, liselore@topic-cc.nl

Advertentie-adviseur voor Drenthe: J. van Vondel, Runde ZZ 120, 7881 HR Emmen Compasuum, tel. 0591 - 351730, jvanvondel@hetnet.nl

Familieberichten Berichten vóór maandag 8.00 uur aangeleverd, worden opgenomen in de eerstvolgende krant. Sturen naar henriette@topic-cc.nl of het redactie-adres (zie hierboven)

Abonnementen Voor opgave van een abonnement, een adreswijziging of vragen over de verzending kunt u contact opnemen met Henriëtte Gerfen: henriette@topic-cc.nl Op maandag en donderdag is zij telefonisch bereikbaar op 0546 - 577475. Abonnementsprijzen: per jaar met automatische incasso € 64,00; per jaar met een factuur € 70,00; per half jaar met een automatische incasso € 35,00; per half jaar met een factuur € 39,00 Abonnementen kunnen elk gewenst moment ingaan. U kunt kiezen voor een halfjaar- of een jaarabonnement. Abonnementen kunnen elk gewenst moment worden opgezegd, waarbij een opzegtermijn van één maand geldt. Opzeggingen dienen schriftelijk of per email te geschieden. Een opgezegd abonnement loopt door tot afloop van de betalingsperiode. Het Gezamenlijk Zondagsblad verschijnt minimaal 35 keer per jaar. Vekelijks in de periode van oktober t/m maart, in de tussenliggende periode minder frequent. Zie voor de verschijningsdata: www.gezamenlijkzondagsblad.nl/over het GZ ISSN 1384 - 3923 www.welkomindekerk.nl

In deze rubriek wordt informatie over PKN-kerkdiensten in Drenthe, Overijssel en Flevoland gratis opgenomen. De redactie is afhankelijk van de gegevens van de preekvoorzieners en kan daarom niet verantwoordelijk worden gesteld voor de juistheid ervan. **Gegevens kunt u sturen naar:** Burg, J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, of mailen naar henriette@topic-cc.nl

Drenthe

Zondag 24 februari 2019

Aalden 10.00 ds. B. Breunesse
Alteveer GK 10.00 ds. H. Hoogeveen. H.A.
Assen AK 10.00 ds. L. Tiesinga
De Bron 10.00 ds. L. v/d Peppel
JK 10.00 ds. J. Zijdeveld
De Slingeborgh 10.30 dhr. VV. Staal
OK 10.00 ds. R. Buscher
Beilen PK 10.00 en 19.00 ds. M. Hazeleger
Borger GH 10.00 dhr. H. Hansma
Bovensmilde WK 10.00 ds. S. Kits
Coevorden GK 10.00 stap-in dienst **19.00** siendienst
Diever GK 10.00 ds. H. Scholing
19.00 ds. T. Oldenhuis
Drijber GK 10.00 mw. Haan
Dwingeloo 10.00 ds. J. Moerman
Een 9.30 mw. J. van Beveren
Elim GK 10.00 dhr. de Groot
HK 10.00 dhr. H. Brouwer
Emmen GrK 11.00 ds. Rappoldt
Ichthus 10.00 dhr. Westerduin
Kapel 10.00 ds. de Graaf
Opgang 10.00 ds. Fischer **SH 10.00** dhr. Middelburg
Emmer-Compasuum Het Anker 10.00 n.b.
Gasselternijveen 10.00 mw. A. de Kruijf
Gees 10.00 ds. R. Kloosterziel
Gieten DK 9.30 ds. J. Middellans
Grolloo 10.00 dhr. G. ter Beek
Hijken/Hooghalen Kompas 10.00 ds. B. Urgert
Hollandscheveld GK 10.00 ds. P. de Vries **HK 19.00** ds. M. Peschar
Hoogersmilde De Schakel 10.00 mw. D. Cazemier
Hoogeveen GH 9.30 ds. H. Linde **GrK 9.30** ds. J. v/d Wilden **17.00** ds. W. Dekker
OK 9.30 drs. L. Jansen **VH 9.30** ds. W. Loosman **19.00** GMH
Weidesteyn 10.30 da. G. Wiersma

Klazienaveen KK 9.30 n.b.
Kloosterveen De Ontmoeting 10.00 ds. H. Harmsen
Meppel Erfdeel 10.00 n.b. **OK 10.00** ds. S. Sijtsma
Nieuw-A'dam NK 10.00 da. E. v/d Meulen
Nieuw-Balinge 10.00 ds. M. Maas **19.00** ds. P. Vermeer
Nieuw-Weerdinge RW 10.00 ds. Akkerman
Nijeveen 10.00 da. H. de Kok
Pesse KpK 10.00 ds. M. Paas
Rolde 10.00 ds. J. Bos
Roden JK 10.00 ds. Th. Van Beijeren **JK 9.30** da. C. de Poel
Ruinerwold/Koekange BH 10.00 d. H. de Haan
Schoonoord De Wijngaard 9.30 ds. T. Oldenhuis
Sleen DK 10.00 ds. J. Scheffer
Smilde KK 9.30 ds. G. Olde Tiendeveen **10.00** ds. E. van den Noord **15.00** ds. M. Maas
Valthe BK 10.00 ds. H. Thon
Vries DK 10.00 ds. B. Altena
Westerbork VH 10.00 Gerald Troost. Jeugddienst **SK 10.00** ds. M. Leffers
Zuidlaren LK 10.00 ds. W. Slob
HK 10.00 ds. J. van Slooten
Zuidwolde GK 10.00 ds. B. Gras **HG 10.00** ds. A. Broekman
Zwartemeer GK 9.30 ds. H. Nagelhout

Flevoland

Zondag 24 februari 2019

Ens GK 9.30 dhr. H. Feijen **19.00** ds. W. Doornenbal
Kraggenburg 10.00 mw. C. Boven
Marknesse 9.30 dhr. J. Bredenhof
Nagele 9.30 n.b.
Urk BK 10.00 ds. C. Hoek **17.00** ds. D. Hellinga **PK 10.00** ds. D. Hellinga **17.00** ds. C. Hendrik **De Poort 10.00 en 16.45** ds. C. Keleman
Zeewolde 10.00 ds. L. Boot

Overijssel

Zondag 24 februari 2019

Almelo Bleek 10.00 mw. H. Westerik **De Ontmoeting 10.00** ds. J. Lammers **19.00** gebedsdienst **GrK 10.00** da. M. Schepers **PK 10.00** da. R. Venema
Noach 10.00 ds. D. van Bart

Eugeria 10.15 da. J. Vedders
ZGT 10.30 RK
Beerzerveld 10.00 ds. J. Adriaanse **19.00** ds. J. Bakker
Belt-Schutsloot 11.00 ds. W. Menkveld
Bergentheim WK 10.00 drs. J. Jansen **19.00** ds. J. Zondag
Berkum HH 9.30 ds. B. Woord
Blankenham 9.30 ds. R. v/d Hucht
Blokzijl/Scheerwolde GrK 10.00 ds. R. Vissinga
Borne OK 10.00 ds. G. Veening **Dijkhuis 10.00** dhr. R. Hoogerhuis
Bruchterveld 10.00 da. R. v/d Berg
Daarle 9.30 da. J. Teding van Berkhout **15.00** ds. G. de Goeijen
Daarlerveen 9.30 ds. J. Droogendijk **19.00** ds. F. Schipper
Dalfsen GrK 10.00 ds. H. Jansen
Oudleusen 9.30 ds. H. Schipper
Dedemsvaart VDK 9.30 ds. J. Zondag **19.00** ds. B. v/d Weg
De Krim PK 10.00 mw. W. v/d Scheer
Delden OB 10.00 ds. D. Juijn
Den Ham GK 10.00 ds. R. van Horsveld **HK 19.00** ds. H. Klaassen **DK 10.00** ds. G. de Goeijen
Enter 9.30 ds. J. Wegerif **19.00** ds. J. Oosterwijk
Genemuiden GK 9.30 ds. Visser **19.00** ds. Doorn **GrK 9.30** ds. J. Heutink **15.30** n.b. **HC 9.30** ds. J. Olie
Giethoorn PG 10.00 ds. E. van Veen
Gramsbergen BHK 10.00 ds. H. Boersma
Hardenberg Baalder 10.00 ds. Y. van Benthem **HK 10.00** mw. N. Jonkers **De Matrix 9.30** ds. J. Dijkstra **Radewijk 10.00** ds. A. de Lange **Hök 10.00** ds. J. Woltinge **Witte Kerk 10.00** ds. M. Plette **Oostloorn 10.30** dhr. A. Kruizinga **SK 19.00** ds. A. de Lange
Heino 9.30 Ellen Kolthof
Holten DK 9.30 ds. S. Roozenboom **Kandelaar 9.30** ds. G. van Asselt **19.00** Leger des Heildienst
Kampen OH 10.00 ds. H. van Vreeswijk **19.00** ds. G. Trouwborst
Kuinre 11.00 ds. R. v/d Hucht
Kamperveen 9.30 ds. Versteeg
Lemelerveld BK 9.30 ds. J. Jonkmans
Lutten KK 9.30 ds. C. Post
Mariëenberg SK 9.30 ds. E. van

Beesten
Nieuwleusen MK 10.00 en 19.15 ds. L. Hoekstra **OK 10.00** ds. M. Develing
Nijverdal RB 9.30 ds. W. Kaljouw **HC 9.30** ds. B. v/d Weg
18.30 ds. A. Bierma
Oldemarkt GK 9.30 ds. S. v/d Zee
Ommen GK 9.30 ds. H. Baart **19.00** crosspointdienst **HK 10.00** ds. J. de Haan
Paasloo HG 9.30 mw. H. Kramer
Rijssen GK 9.30 ds. Oosterwijk **19.00** ds. R. van Hornsveld
Rouveen 11.00 ds. P. v/d Meulen. Voorber. H.A.
Sibculo FK 9.30 ds. A. v/d Griend
Schuinesloot 9.30 ds. G. Zijl
Sint Jansklooster JK 10.00 ds. E. van Veen **14.30** ds. S. Bakker
Kapel 14.30 ds. H. Pap
Staphorst 9.30 ds. P. v/d Meulen. Voorber. H.A.
Steenwijkerwold 9.30 n.b.
Vollenhove GrK 10.00 ds. D. Wolters **MK 10.00** gemeenteleden
Vriezenveen OK 9.30 ds. W. den Braber
Vroomshoop Irene 9.30 ds. J. Antonides **19.00** ds. J. Droogendijk
Wanneperveen 9.30 ds. W. Menkveld
Westerhaar 9.30 kand. Y. Breemes
Wierden DK 9.00 ds. M. v/d Zwan **10.45 en 18.45** ds. H. Donken **GK 9.30 en 11.15** ds. P. Dekker **19.00** ds. P. Dekker **Hoge Hexel 9.30** ds. G. Schreuders **15.00** ds. G. Koppelman
Wijhe NK 10.00 ds. R. Gosker
Willemsoord 9.30 n.b.
Wilsum 9.30 ds. J. Kok. Voorber. H.A. **14.30** ds. E. v/d Veen
Windesheim 10.00 dhr. A. Palland **19.00** ds. J. Adriaanse
Witharen 10.00 mw. G. Mateman
Ijsselmuiden/Grafhorst GK 9.30 ds. N. Beimers
Zwartsluis GK 10.00 ds. A. v/d Spek **HK 19.00** dhr. E. Knoeff
Zwolle AK 9.30 ds. N. Eygenraam **GrK 16.30** Michaëlsviering **JK 9.30** ds. H. van Wijnen **17.00** ds. J. Bassie **LK 10.00** ds. T. van Dam **OK 10.00** ds. E. Urban **14.00** perkdienst
Open Kring 9.30 ds. C. Baljeu
SiK 10.00 ds. A. van Veluw **StK 10.00** ds. J. van Wijk

verblindend, het zingen van het koor van de Petruskerk in Waena (gemeente Jayapura) was oorstrelend. In die kerk woonden Mirjam en ik een dienst bij en bracht het koor – speciaal voor de Nederlandse gasten – tot drie maal toe een gezang van Kijne ten gehore. Hun laatste gezang was het door hem in het Indonesisch vertaalde slotkoor van Beethovens Negen-de Symfonie.

Hoe populair deze gezangen nu nog zijn bewijst het gebruik van de bundel die Kijne in 1948 publiceerde: Mazmur dan Nyanyian Rohani (Psalmen en Geestelijke Liederen). Iedere kerkganger had de bundel voor zich liggen. Deze bundel heeft inmiddels zijn 110e (u leest het goed: honderdtiende!) druk beleefd. In Papua is Kijne een beroemdheid! Ik heb het met eigen ogen gezien, met eigen oren gehoord.

Kijne-biografie dr. Tom van den Berge

Zending Izaäk Samuel Kijne (1899 – 1970) verbleef tientallen jaren op Nieuw-Guinea en werd één met de bevolking in een tijd waarin er nog koppensnellers rondliepen en stammenoorlogen aan de orde van de dag waren. Tom van den Berge (1956) studeerde Indonesische talen en culturen aan de Universiteit van Leiden. Hij is werkzaam bij het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde in Leiden, (KITLV). Dit is opgericht in 1851 en richtte zich oorspronkelijk vooral op Nederlands-Indië. Tegenwoordig ligt de

focus van het onderzoekswerk op het hedendaagse Indonesië, Zuidoost-Azië en de Caraïben. Van den Berge publiceert

de eerder het levensverhaal van een theeplanter in Nederlands-Indië en de biografie van H.J. van Mook, de laatste gouverneur-generaal van 'ons' Indië en tevens opdrachtgever voor de politionele acties vlak na de Tweede Wereldoorlog. De biografie van Kijne zal dit jaar in boekvorm verschijnen.

Verscheen eerder in onafhankelijk christelijk maandblad Reveil

De ring is niet meer wat hij was... (2)

In 1821 schreef J. Heeringa E.Zn. over het verschijnsel 'ring' in de Nederlandse Hervormde Kerk: 'Eene zoo schoone inrigting, alles overtreffende, wat ik ooit van Classikale of Synodale Vergaderingen heb bijgewoond.' Bijna twee eeuwen later is de ring niet meer wat hij was. Maar wie weet, wordt hij ook nu iets heel moois...

DOOR DR. JAN DIRK
WASSENAAAR,
HELLEENDOORN

In de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland is de positie van de consultant anders dan in de hervormde kerkorde van 1951.

Teloorgang solidariteit

Men kan stellen dat die ten opzichte van de bepalingen in het 'Algemeen Reglement' van 1816 en de hervormde kerkorde van 1951 'uitgehold' is. Daar komt nog iets bij. De kerkorde voor de Protestantse Kerk in Nederland kent geen regeling voor vacaturebeurten. De kerkenraad van een vacante gemeente moet zelf vervangende voorgangers zoeken. In dit opzicht moet, vind ik, gesproken worden van de teloorgang van een stuk solidariteit in de kerk.

De nieuwe ring

Terug naar de ring. Die is niet meer wat hij was. Hij bestaat nog wel, maar is anders geworden. In de kerkorde van de PKN staat: 1. De gemeenten worden door het breed moderamen van de classikale vergadering samengebracht in ringen. Het breed moderamen van de classikale vergadering kan op verzoek van een aantal kerkenraden de betrokken gemeenten samenbrengen in een nieuwe ring. 2. De ring – daarin samenwerkend met de voorzitter van het classikale college voor de visitatie – geeft gestalte aan de verantwoordelijkheid van de gemeenten voor elkaar, onder meer door het stimuleren en zelf voeren van het kerkelijk gesprek en het op andere wijze bevorderen van de saamhorigheid van

de gemeenten in het nakomen van haar taak en roeping. Het breed moderamen van de classikale vergadering kan met het oog hierop een vergadering van ambtsdragers van kerkenraden in een ring bijeenroepen. Hij doet dit in elk geval indien minstens vijf (wijk)kerkenraden hierom verzoeken.

3. De kerkenraden in een ring kunnen gezamenlijk besluiten tot het regelmatig houden van vergaderingen van ambtsdragers. (Artikel 17 van ordinantie 4)

De werkgemeenschap

De ring - tot 2004 een vergadering van predikanten - is sinds 1 mei 2018 een verband van gemeenten. Voor de predikanten

bestaat sinds 2004 een ander gremium. Dat is de werkgemeenschap. De kerkorde daarover:

1. Het breed moderamen van de classikale vergadering stelt binnen elke ring een of meer werkgemeenschappen van predikanten in, waaraan alle betrokken predikanten deelnemen. Predikanten met bijzondere opdracht die werkzaam zijn in een groter gebied alsmede predikanten in algemene dienst nemen deel aan de werkzaamheden van de werkgemeenschap van het gebied waarin zij hun werkzaamheden in hoofdzaak uitoefenen, dan wel waarbinnen zij woonachtig zijn. Kerkelijk werkers die werkzaam zijn in een gemeente in het betrokken gebied,

worden uitgenodigd om aan de werkzaamheden van de werkgemeenschap deel te nemen.

2. De werkgemeenschap heeft in het bijzonder tot taak: de onderlinge opbouw van het geestelijk leven van haar leden met het oog op het werk waarmee zij zijn belast; het bevorderen van pastorale zorg voor haar leden; de bezinning op de versterking van het gees-

telijk leven van de gemeenten en het uitwisselen van de daaromtrent opgedane ervaringen; de gezamenlijke bestudering van themata die voor het werk van de predikant van belang zijn; het bevorderen van de samenwerking van en de uitwisseling tussen gemeenten die deel uitmaken van dezelfde ring.

3. De werkgemeenschap nodigt de classispredikant uit voor haar samenkomsten. (Artikel 18 van ordinantie 4)

Verantwoordelijkheid

Ik spreek de hoop uit dat de ring, hoe anders ook dan hij in het verleden was, een 'succes' zal worden. Misschien is

er iemand die daar een keer over spreekt in de geest van J. Heeringa E.Zn.: 'Eene zoo schoone inrigting, alles overtreffende,

wat ik ooit van Classikale of Synodale Vergaderingen heb bijgewoond.' Uit de tweede bepaling van artikel 18 wordt duidelijk dat de werkgemeenschap van predikanten (en kerkelijk werkers) daarin ook een verantwoordelijkheid heeft.

DE RING - TOT 2004 EEN
VERGADERING VAN PREDIKANTEN - IS
SINDS 1 MEI 2018 EEN VERBAND VAN
GEMEENTEN. VOOR DE PREDIKANTEN
BESTAAT EEN ANDER GREMIUM, DE
WERKGEMEENSCHAP.

Leerhuis Assen met Rabbijn Tzvi Marx: 'De weerbarstige realiteit van Israël'

De Joodse traditie hecht grote waarde aan 'het compromis'. Compromis maakt samenleven mogelijk én voorkomt absolute aanspraken. Dit geldt zowel voor het persoonlijk leven als op nationaal niveau: de staat Israël. Hoe gaan diverse (religieuze) groepen binnen Israël om met 'het compromis'? Concreet: hoe bepaalt 'compromis' ieders opvatting over 'het land', de stad Jeruzalem? Niet alle culturen zien 'het compromis' als van groot belang. Soms ziet men 'compromis' eerder als teken van zwakte. Immers, men is op voorhand bereid om zelf toe

te geven! Dit verschil vormt mede een struikelblok op de weg naar vrede tussen Israël en omliggende volken. Dr. Rabbijn Tzvi Marx is werkzaam op het vlak van de dialoog Jodendom – Christendom. Zijn lezing is getiteld: 'De weerbarstige realiteit van Israël'.

Voor meer informatie en het hele programma: www.leerhuisassen.nl U kunt op de avond zelf de toegangsprijs betalen. Vooraf aanmelden is niet nodig.

Donderdag 28 februari, 19.45 uur, Assen, Opstandingskerk, Wiigenbeemd 2, € 7,50

Agenda

Donderdag 28 februari

Informatiebijeenkomst toeristenmagazine Wal & Water van de kerken in Noord-West Overijssel, 19.30 uur (inloop 19.15 uur), De Poort, Het Singel 16, Zwartsluis, aanmelden: ygerne@welkomindekerk.nl

Zondag 17 maart 2019

Lofprijzing- en bemoedigingsavond Evangelisch Werkverband 'Geef acht!', 19.00 Goede Hoogeven, Herderkerk, Middenweg 14, info: Pieta Diphooorn, tel. 0528-230911 pieta@diphooorn.com

Vrijdag 22 en zaterdag 23 maart

Kerkenbeurs, Jaarbeurs Utrecht, 10.00 – 16.00 uur info/tickets: kerkenbeurs.nl

Zaterdag 23 maart 2019

There is More! Next regionale ontmoetingsdag Evangelisch Werkverband m.m.v. Jaap en Astrid Feddes en Jan Pool 10.00-16.30, Kruiskerk, Kruislaan 1a, Diever, € 15 (incl. lunch) info: thereismore.nl

Donderdag 4 april

Leerhuis met ds. J. Belder over 'De laatste ernst', 20.00 uur (inloop 19.45 uur), Wierden, Hervormde kerk, Hebron,

Zondag 14 april 2019

Lofprijzing- en bemoedigingsavond Evangelisch Werkverband 'Wonen in het land van de Heer' 19.00 Goede Herderkerk, Middenweg 14, Hoogeveen info: Pieta Diphooorn, tel. 0528-230911 pieta@diphooorn.com

Muziekagenda

Zondag 3 maart

Together Worship, speciale kerkdienst m.m.v. Remco Hakkert & team, 10.00 uur, Gereformeerde kerk, Spoorstraat 5 Wierden, kinderoppas aanwezig, na afloop koffie/thee/limonade

Vrijdag 8 maart

Paastour met The Psalm Project, Hardenberg, Het Morgenlicht, Gramsbergerweg 59, € 2,95 info en tickets: eventsforchrist.nl

Zaterdag 9 maart

Liveshow Make Some Noise Kids, 15.00 uur, Zwolle, Verrijzeniskerk, Bachlaan 150, www.eventsforchrist.nl, kaarten à € 19,50 (€ 73,50 voor gezinsticket voor 4 p.)

Zondag 10 maart

Concert met fluitiste Marjolein de Wit, Jan Lenselink (piano); Mark Wester (percussie) en Sylvia Maessen (contrabas), zalencentrum De Hoofdhof te Zwolle-Berkum, 15.00 uur, € 10 (tot 16 jaar € 5)

Muziektheatervoorstelling 'Goh!?' over klassieke verhalen uit de Joodse Talmoedische traditie door Roeland Busschers, Dick van Veen en klezmergroep Mesjogge, 15.30 uur, Nieuw-Buinen, Protestantse Kerk, Kerklaan 1, € 7,50

Informatie voor de (muziek)agenda kunt u mailen naar: nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

Symposium over bijbelverhalen

Hoe bekend zijn bijbelverhalen nog? Welke betekenis geven we vandaag de dag aan die verhalen? Deze vragen komen langs tijdens het symposium: Het hoge woord in de lage landen, bedoeld voor vrijwilligers en professionals in de kerk en geïnteresseerden. 's Ochtends komen oudtestamenticus Klaas Spronk, Désanne van Brederode en Maarten Wisse spreken. 's Middags worden in workshops eigentijdse, creatieve en effectieve vormen gepresenteerd om te ontdekken wat de Bijbel kan betekenen.

Zaterdag 9 maart, Utrecht, Dienstencentrum PKN, info/opgave: protestantsekerk.nl/bijbelsymposium

Grote kerk Meppel nog niet in verkoop

De protestantse Gemeente Meppel zet de Grote kerk vooralsnog toch niet in de verkoop. Vorige maand werd bekend dat de algemene kerkenraad, op advies van het college van kerkrentmeesters, een van de twee kerken in het centrum wil afstoten om kosten te besparen. Besloten werd de Oude kerk met multifunctioneel gemeenschapsgebouw Trias aan te houden, en afscheid te nemen van de beeldbepalende Grote of Mariakerk. Dat leverde veel verzet op. Er is nu een pas op de plaats gemaakt om met de tegenstanders in gesprek te gaan, zegt preses van het kerkbestuur Jan Oldebesten in het Dagblad van het Noorden. 'In het kader van de zorgvuldigheid gaan we eerst gesprekken aan met de indieners van bezwaarschriften.' Die gesprekken vinden de komende weken plaats.

Gratis paas-cd van Martin Mans

Liefhebbers van het orgelspel van Martin Mans kunnen gratis zijn cd bestellen. Dit wordt mogelijk gemaakt door 'Daarom Pasen', een project van de PKN en Kerk in Actie om dit christelijke feest onder de aandacht te brengen. Pasen draait niet om paaseieren of een paaslunch, maar om de verzoening tussen God en mensen. Het wonderbaarlijke verhaal van Gods liefde en genade voor iedereen.

De cd's zijn te bestellen via: www.daarompasen.nl

REGIONALE DOVENDIENST?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Contextuele spiritualiteit

De lezer van het *Gezamenlijk Zondagsblad* weet dat ik vaak aandacht vraag voor publicaties op kerkhistorisch en kerkordelijk terrein. Maar het is niet goed om eenkennig te zijn. Daarom dit keer enkele boekjes op het gebied van spiritualiteit, en wel 'contextuele spiritualiteit'.

DOOR DR. JAN DIRK WASSENAAR, HELLENDOORN

Bij 'contextuele spiritualiteit' gaat het om uitingen van geestelijk leven in een bepaald gebied. Voor ons land is daar de laatste jaren het een en ander over geschreven vanuit theologische invalshoek. Ik denk aan de Veluwe-trilogie van dr. Henk Vreekamp en aan het boek *Op ús eigen wize* van drs. Hinne Wagenaar, de pionier van Nijkleaster in Jorwert.

Maar het is mij hier om enkele andere pennenvruchten, van meer liturgische en meditatieve aard, te doen. Ik ben ervan overtuigd dat er mensen zijn die hierdoor aangesproken zullen worden.

Keltisch

Vieren met teksten van de Wild Goose Resource Group.

Roel Bosch vertaalde vijftien recente orden van dienst, inclusief aanvullende teksten, van de vieringen van de Iona Community. Deze – in 1938 – op het Schotse eiland gestichte oecumenische gemeenschap wordt wel

beschouwd als de Angelsaksische versie van de Communauté de Taizé en vormt de drijvende kracht achter de huidige interesse voor Keltisch christendom. Overigens: daarvan was onder meer sprake bij de samenstellers van Liedboek. Zingen en bidden in huis en kerk. In die bundel zijn verschillende Iona-liederen opgenomen. Nu zijn er dus orden van dienst in het Nederlands beschikbaar. De uitgever spreekt over 'hemelse teksten' en 'bijbelse taal', maar wel heel duidelijk 'met beide voeten op de grond', 'met ankers in het alledaagse leven'. Daar is wel wat bij op te merken – ligt het gevaar van 'natuurlijke theologie' niet op de loer? Maar ik zou willen zeggen: laat de teksten eerst spreken in hun eigen zeggingskracht.

Fries

Verlangen naar Bezinning en Bezieling.

Tjitske Hiemstra, sinds 2000 predikante van de Doopsgezinde Gemeente in Leeuwarden, was en is betrokken bij Oergong, Huis van Bezinning en Bezieling in het hart van de Friese hoofdstad. In het boekje kijkt ze terug op zeven vruchtbare jaren, ook voor haar

eigen spiritualiteit. Daarin is verwantschap met die van Nijkleaster, Iona en Taizé te ontwaren. Natuurlijk: het gaat om een project op veel kleinere schaal. Maar het wekelijkse middaggebed op vrijdag doet er wel aan denken. Het is een initiatief waarvan ook in het verspreidingsgebied van het *Gezamenlijk Zondagsblad* varianten te vinden zijn, bijvoorbeeld in Hengelo en in Helleendoorn. In het *Zondagsblad* van 27 januari jl. vertelde ds. Herman Koetsveld over het getijdengebed in de Waterstaatskerk in Hengelo, elke doordeweekse dag om 8.30 uur, om 12.30 uur en vaak ook om 22.15 uur. In Helleendoorn is vorig jaar bij wijze van experiment een middaggebed gehouden op de woensdagen in juli en augustus, om 12.00 uur in de protestantse kerk van het dorp. Ook dit jaar zullen weer zulke middaggebeden gehouden worden. Ook in Emmen houdt men stiltemomenten. Meer informatie ziet u in het bericht onderaan deze pagina.

Gaasterlands

Gaasterlandse hymnen en gedichten. Maria de Groot, neerlandica en theologe, publiceerde in de loop der jaren vele bundels poëzie en proza. Het meeste materiaal (waaronder studies, onder andere een dissertatie) valt onder de categorie 'spiritualiteit'. De Groot, sinds 1981 in Woudsend woonachtig, vierde met Gaas-

terlandse hymnen en gedichten haar vijftigjarig schrijverschap. Haar teksten, waarin veel Gaasterlandse plaatsen en beelden voorkomen, ademen een (natuur) mystieke inslag. Ik noem de beginregel van Hymne II: 'De wijsheid kwam voorbij en bracht hier rust.', waarna we onder meer over 'de groene weiden' en een 'huis van varens, riet en kliffen' lezen. In het gedicht 'Laaksum I' komen we de zin 'Toen ik geen haven vond, meerde mijn ziel al aan in deze schuilplaats van het noorden (...)' tegen. De fijnproever vindt in de bundel veel diepzinnige gedachten.

Roel Bosch, *Vieren met teksten van de Wild Goose Resource Group*; KokBoekencentrum, Utrecht, 2018; 136 p.; ISBN 9789023955771; prijs: € 12,99.

Tjitske Hiemstra, *Verlangen naar Bezinning en Bezieling*; Uitgeverij Elikser, Leeuwarden, 2018; 60 p.; ISBN 9789463651196; prijs: € 12,50.

Maria de Groot, *Gaasterlandse hymnen en gedichten*; Uitgeverij Elikser, Leeuwarden, 2016; 91 p.; ISBN 9789089548559; prijs: € 13,50.

Op het kleine eiland Iona aan de westkust van Schotland, werd in 1938 de Iona Community gesticht, een oecumenische gemeenschap die wel wordt gezien als de Angelsaksische versie van de Communauté de Taizé.

Samuel Wells hoofdspreker CWN Voorjaarsconventie

In het HemelvaartswEEKEND houdt het Charismatisch Werkverband Nederland (CWN) haar Voorjaarsconventie 2019. Deze vindt plaats in Delden, Twente. De bekende Anglicaanse voorganger Samuel Wells komt als hoofdspreker naar de conventie. Hij zal onder andere spreken over christenen die te vaak fungeren als probleemoplossers. Wells: "Gelovigen zouden minder moe-

ten doen vóór anderen en meer moeten zijn mét anderen." Samuel Wells (1965) is voorganger in de St.-Martin-in-the-Fields gemeente in hartje Londen. Deze gemeente werd bekend om de structurele hulp aan armen en daklozen. Wells zegt daarover: "Ik wil Christus dienen tussen de armen."

Woensdag 29 mei tot en met zondag 2 juni, Delden, info: www.cwn-cwj.nl/aankomende-conventie.

Website en handreikingen over armoede voor diakenen

Kerken en geloofsgemeenschappen hebben een eigen rol in het omzien naar en het bieden van ondersteuning aan de naaste in en buiten de kerk. Dat is soms een hele opgave voor kerken en diakenen. Met alle veranderingen in kerk en samenleving komt er veel op de diaconieën af. Hoe kunnen diaconieën met beperkte middelen zo goed mogelijk steun en zorg verlenen? Samenwerken kan

in veel gevallen het sleutelwoord zijn. Samen leren, samen doen en samen spreken. Diverse kerkelijke partners, waaronder het Knooppunt Kerken en Armoede, hebben een website en een toolkit ontwikkeld om beginnende en bestaande platformen te ondersteunen.

De website en toolkit zijn te vinden via www.diaconaleplatforms.nl

Blokzijl PROT. GEM.

Protestantse Gemeente Blokzijl
Scriba: dhr. Pieter Muller
Kanaalweg 16, 8356 VS Blokzijl
tel. 0527 - 292892
Kopij wordt verzameld en
verstuurd
door dhr. Henk van Dalen
hvandalen03@hetnet.nl

Zondag 24 febr. 10.00u Ds R. Vissinga (Kampen). Grote Kerk Blokzijl. Organist: Corry van den Berg. Collecte:
1^e Inzamelings de Voedselbank Steenwijkerland, 2^e eigen kerk, 3^e onderhoudsfonds 'de Waaier'. Komende zondag zijn we bijeen in de Grote Kerk. Dan hoopt voor te gaan dominee Richard Vissinga uit Kampen. Organist is dan Corry van den Berg. Ook is er zoals gebruikelijk koffiedrinken! Wees allemaal hartelijk welkom!

Pastoraat

Onze aandacht en gebeden gaan uit naar:

Mw. Roelien de Lange – de Lange (Wetering-oost 52 Wetering) is onlangs geopereerd. Zij verblijft momenteel in het Isala ziekenhuis in Zwolle. De komende tijd zal in het teken van revalidatie staan.
Mw. H. Lok (Veldhuisweg 5 Blokzijl) is opgenomen in het ziekenhuis te Meppel. Hangende het onderzoek hopen we dat ze spoedig weer naar huis mag.
Mw. J. ten Napel-van de Sloot (Ds. Ketstraat 43 kam.4 Zonnewiede Giethoorn) is ernstig ziek. Ze is weer thuis in Giethoorn.

Mw. Janny Doeve - Boltje (Boffersweidje 22 Blokzijl) verblijft thuis en weet zich omringt door zorg en liefde van haar man en kinderen.
Overleden is op de leeftijd van 75 jaar **mw. J. (Coba) Uffels - Lassche**, Boffersweidje 19 Blokzijl. Zij was maandag 11 februari opgenomen in 't ziekenhuis met ernstige klachten en is op dinsdag 12 februari helaas al komen te overlijden. We leven mee met haar kinderen en kleinkinderen. De uitvaartdienst heeft plaatsgevonden op maandag 18 februari vanuit de Grote Kerk. Vandaag zal haar naam zijn bijgeschreven in 'het gedachtenisboek' in de Grote Kerk.

Voor hen die de komende week jarig zijn: van harte gefeliciteerd. We hopen dat u/jullie een fijne dag hebben!
Ds Jelle Vonk.

Collecte Diaconie 24 februari 2019: inzamelingsactie voedselbank!

Op dit moment maken ongeveer 125 cliënten in Steenwijkerland gebruik van de Voedselbank. Op 24 febr. a.s. houden we weer een inzamelingsactie van levensmiddelen. De collecte voor de diaconie komt daarmee te vervallen; u kunt uw gift dan 'omzetten' in levensmiddelen. Er is vooral behoefte aan: koffiepads, suiker, zwarte thee, brinta, tomatensaus, houdbare melk, lang houdbare producten. U kunt uw gift bij binnenkomst achter in de kerk in een grote bak leggen. Wilt u in plaats van voedsel een financiële gift geven, dat kan ook. Er staat ook een collecte doosje waar u uw gift in kunt doen.

De opbrengst hiervan zal ook naar de Voedselbank gaan. We hopen dat we veel spullen aan de Voedselbank Steenwijkerland kunnen overhandigen!

De diaconie.

Wereldgebedsdag

Sinds 1929 wordt Wereldgebedsdag in ongeveer 750 plaatsen in Nederland gevierd. Ook in Blokzijl is de Wereldgebedsdag jarenlang gevierd. Helaas echter, wordt het groepje mensen dat de gebedsdienst komt vieren, elk jaar kleiner. Vorig jaar werd al geopperd: moet je voor die paar mensen nog wel doorgaan? We hebben het een heel jaar laten bezinken en nu besloten dat we stoppen met de Wereldgebedsdagdienst. Kunnen we Wereldgebedsdag dan niet op de zondagochtend in een "gewone" kerkdienst vieren? Nee, vinden wij, dan gaat het principe van "het gebed gaat de wereld rond" verloren. Wij begrijpen dat de trouwe gebedsdagbezoekers teleurgesteld zullen zijn. Het besluit is dan ook met pijn in het hart genomen.

De wereldgebedsdagcommissie: Hotske, Wilmien, Cora en Annie **Facebook**

Wordt vriend op facebook van de kerk Blokzijl- Scheerwolde en we delen met u en jou de bijzondere activiteiten, die er zijn in en om de kerk!

Agenda

Zondag 24 febr. 10.00u dienst in de Grote Kerk Blokzijl.
Dinsdag 26 febr. 19.30uur Catechese.
Woensdag 27 febr. deadline kopij Onderweg-maart.
Woensdag 27 febr. 20.00uur 'filosoferen' aan de Kolk.
Consistorie.
Donderdag 28 febr. 19.30uur redactieoverleg voor Onderweg-maart.
Donderdag 28 febr. 19.30uur Bijbels gesprek in de consistorie.

Bezoekdienst

Jarig op 27 februari, dhr J.Menger, 84 jaar, Boffersweidje 26. Van harte gefeliciteerd en een hele fijne dag gewenst.
Nogmaals vermeld:
Jarig op 18 februari dhr R.H van Benthem, 85 jaar, Kuinderstraat 16 en op 22 februari mw T Winter-Vries, 77 jaar, Zuiderpolderweg 19. Beiden te Blokzijl.
U allen van harte gefeliciteerd en een hele fijne dag gewenst. Marie Dijkman, de bezoekdienst.

KinderKerk Blokzijl Scheerwolde

KinderKerk is er voor groep 1-3 tijdens de dienst in de Waaier vanaf 10 uur. KinderKerk voor groep 4-8 is er tijdens de dienst in de consistorie van de Grote Kerk, de kinderen gaan na de eerste schriftlezing naar de KinderKerk en komen na de collecte weer terug in de dienst. De KinderKerk heeft een eigen collecte.
Tijdens de diensten in Scheerwolde, speciale diensten of projecten worden de kinderen van groep 1-3 ook in de kerk verwacht. Dit is tijdens Advent en de Veertigdagendienst periode en met speciale diensten zoals Kerst, Palmvrijdag, Pasen, Pinksteren, School-Kerk dienst, Dopen en de Startzondag
Kopij eerstvolgende nummer

voor het nummer dat vrijdags uitkomt: kopij tot uiterlijk zaterdagmiddag 12.00 uur naar Henk van Dalen hvandalen03@hetnet.nl

Giethoorn

Predikant Ds.A.C.J. van Waard-Pieterse, De Elzen 20, 8355 CX Giethoorn, 0521-362555
astridvanwaard@hotmail.com
Scriba:
Harry Besselse, p/a Beulakerweg 78a, 8355 AK Giethoorn, 0521-344266
scribagiethoorn@gmail.com
giethoorn.protestantsekerk.net
Kerkrentmeesters bankrek.nr NL69 RABO 0322 0010 80
Diaconie bankrek.nr: NL39 RABO 361 2597 51

Eredienst. Aanvang 10.00 uur.

Op zondag 24 februari gaat ds. E. van Veen uit Steenwijkerwold voor. De heer S. Huismans zal ons begeleiden op het orgel en mevrouw M. Petter is de dienstdoende ouderling. De uitgangscollecte is bestemd voor het onderhoud van de kerk. Tijdens de dienst zal er oppas aanwezig zijn voor de kleintjes. Kerkvervoer: Hans Spitzen, tel. 360322.

Wel en wee

Voor degenen die de afgelopen tijd weer zoveel hebben meegemaakt, is het leven soms vaak echt moeilijk. Medische onderzoeken moeten ondergaan en de onzekerheid erover geven spanning en stress. Maar het omzien naar elkaar is hierbij van belang; een arm op de schouder of een kaartje is dan vaak echt heel fijn. En ook het vertrouwen op onze Vader geeft ons vaak veel moed, kracht en steun en Zijn licht schijnt voor ons allen.

Nu heb ik misschien wel iets bekends voor u, maar ik vind het heel dierbaar stukje tekst:

Het Bijbels abc

*A is de almachtige, eeuwige God.
B is de bijbel, die moet niet op slot.
C is de Christus, Gods enige zoon
D is de duivel, die wou op de troon.
E is eeuwig leven, heb jij dat al ontvangen?
F is het feest, waarnaar je gaat verlangen.
G is de Geest, die je kracht wil geven.
H is de hemel, waar we eeuwig zullen leven.
I is een ieder op deze aard.
J is Jezus, Hij is ons respect zeker waard.
K is de kroon, die je zal krijgen.
L is Gods liefde, ken jij die al?
M is je meester. Dat wil Jezus zijn.
N is een nieuw begin in je leven, wat fijn.
O is olie, het teken van de geest.
P is Pasen, het opstandingsfeest.
Q is Quirinius, die voerde het bewind.
R is de rust, die je in Jezus vindt.
S Spoedig komt de heiland weer.
T Tezamen met de heilige engelen dit keer.
U is het uur, dat niemand weet.
V is de Vader, die weet hoe je heet.
W is de weg, die naar de hemel gaat.
X is de onbekende, met wie je praat.
Y is de ijver om Jezus te dienen.
Z is de zonde, waar je om moet grienen.*

Dit is een Bijbels abc, doe er vooral je voordeel mee.
Een groet van Minie Kruiders

Kuinre / Blankenham

Prot. Gem. Ds. R. v.d. Hucht
H. de Cranestraat 107
8374 KL Kuinre, 0527-231220
rvdhucht@ziggo.nl
Scriba Kuinre:
scriba-kuinre@live.com
Scriba Blankenham: Mevr. C.A. Appelo-de Ruiter,
Kerkbuurt 10, 8373 EG Blankenham,
0527-202584
Postadres Protestantse Gemeente Blankenham:
Kerkbuurt 9,8373 EG Blankenham
www.kuinreblankenham.
protestantsekerk.net
Facebookpagina van de prot. gemeente Kuinre en de prot. gemeente Blankenham:
www.facebook.com/
pknkuinreblankenham

A.s. zondag 24 februari, zijn er diensten in beide dorpen. De vroege dienst van 9.30 uur is in Blankenham. Voorganger is daar Ds.Wolse uit Lelystad. In de late dienst van 11.00 uur in Kuinre hoop ik zelf voor te gaan. De schriftlezing is uit Lucas 6:27-38. In dit gedeelte uit de Bergrede vertelt Jezus zijn leerlingen: 'Zoals God barmhartig voor jullie is, wees zo ook barmhartig voor anderen om je heen. Heb je vijanden lief.'

Volgende week zondag 3 maart

is er een gezamenlijke dienst in Kuinre die begint om 10.00 uur. Voorganger is Ds.E.v.Veen uit Steenwijkerwold.

Bijbelkring

De eerstvolgende bijeenkomst van de Bijbelkring is op maandag 25 febr. om 13.30 uur in de protestantse kerk Blankenham. Dit seizoen staan de woorden van het Onze Vader centraal. We kijken samen naar de betekenis van dit gebed, vroeger en nu. Van harte welkom!

Carnaval

Carnaval is een van oorsprong katholiek feest. Tijdens carnaval is het de traditie om gek verkleed de straat op te gaan en worden er optochten gehouden met praalwagens. Carnaval is een feest dat drie dagen voor Aswoensdag begint. Volgens de traditie begint carnaval op zondag en eindigt het op dinsdagavond, wat ook wel de Vastenavond wordt genoemd. Dan begint de vastenperiode van de katholieken die in totaal 40 dagen, tot Pasen, duurt. Daarom is Carnaval van oorsprong ook een eefestijn. Voordat de vastentijd begon kon iedereen namelijk nog veel eten. Vreemd genoeg is tot op de dag van vandaag nog steeds niet precies duidelijk waar de naam Carnaval precies vandaan komt. Er gaan verschillende verhalen over de herkomst van het woord Carnaval. Zo zou het een afgeleide zijn van het Latijnse woord carne valle, wat "vaarwel aan het vlees" betekent. Carnaval wordt in ons land vooral in Zuid- en Oost-Nederland gevierd.

Aswoensdag

Woensdag 6 maart begint de 40-dagetijsd. De naam 'Aswoensdag' is terug te voeren

op de R.K. gebruik om op de eerste woensdag van de 40-dagetijsd een askruisje te ontvangen in de kerk. Wat betekent dat askruisje? Wat is de symboliek van Aswoensdag? Het askruisje heeft een rijke en complexe symboliek. Globaal zeg je ermee zoiets als: 'Mijn leven is beperkt, ik maak fouten, maar ik hoor bij Jezus en ik wil het anders doen.' De priester of dominee zegt ook vaak tegen ieder individu persoonlijk de Bijbeltekst: 'Je bent uit as gekomen en tot as keer je terug.' In de Bijbel zie je dat mensen, die rouw en boete doen as op zichzelf smeren als publiekelijk signaal, een beetje zoals wij tegenwoordig zwarte kleren dragen in dergelijke periodes. En er is een derde betekenis: sommige as kan ook werken als zeep, waarmee je viezigheid van je lijf kunt vegen – en dan moet je daarna natuurlijk weer die as van je af kloppen of spoelen. Op Aswoensdag krijgen gelovigen een kruisje van as op het voorhoofd. Het kruis verwijst naar de kruisiging van Jezus. Het vertelt zo, dat je als gelovige deel gaat uitmaken van Jezus' weg naar Jeruzalem, Zijn lijden en sterven, Zijn opstaan uit de dood. Mocht u als protestant een keer een aswoensdagviering in de r.k.kerk willen meemaken, op aswoensdag 6 maart is er 's morgens om 9.30 uur een viering in de r.k.kerk, Hoofdstraat 92 te Oldemarkt.

40-dagetijsd

In deze periode, voorafgaande aan het Paasfeest, horen we Bijbelverhalen over Jezus' weg naar Jeruzalem, waar Hij moet lijden en sterven en waar Hij zal opstaan uit de dood. We volgen dit jaar in de 40-dagetijsd het project van 'Kind op Zondag' met het thema: Een nieuw begin. Jezus vertelt mensen in zijn tijd over een door God gegeven nieuw begin. In de paasnacht wordt Hij zelf voor ons allen een Nieuwe Begin, een Opstanding tot een Nieuw Leven. We zingen in de diensten in de 40-dagetijsd een lied dat hoort bij het 40-dagenproject van 'Kind op Zondag'. U vindt dit lied ook op onze facebookpagina. In de diensten tijdens de 40-dagetijsd zal elke zondag een passende liturgische schikking te zien zijn.

40-dagenboekje

Andere jaren ontving u een door gemeenteleden gemaakt paars 40-dagenboekje met meditatieve teksten om thuis te gebruiken bij de maaltijd of in uw stille tijd. Een boekje voor bezinning om toe te leven naar het grote feest van Pasen. Dit jaar hebben we ervoor gekozen om een boekje te gebruiken, welke is uitgegeven door de Protestantse Kerk Nederland. Dit boekje sluit aan bij het thema "een nieuw begin". Wij hopen dat deze uitgave u inspiratie mag geven om thuis toe te leven naar Pasen!

40-dagenwandeling

De 40-dagetijsd is van oudsher een tijd van verstillen en inkeer om dichter te komen bij onze eigen vragen, ons eigen geloof en houvast. Hoe zoeken we vandaag in onze tijd de stilte? Hoe zoeken we de bron? In de komende 40-dagetijsd bent u van harte uitgenodigd om op dinsdagmiddag

Vervolg van pagina 11

samen te wandelen in het Kuinderbos. We beginnen met 10 minuten in stilte wandelen en overdenken een vraag of beeld. Daarna delen we wandelend onze ervaringen.

Tijd en plaats: elke dinsdag in de 40-dagentijd vanaf dinsdag 12 maart, 13.30-14.30 uur, Kuinderbos. We verzamelen op de eerste parkeerplaats aan de Hopweg, gezien vanaf Kuinre.

Zieken

In onze gebeden denken we aan de zieken, aan hen die in het ziekenhuis zijn en aan de zieken thuis en in een verpleeghuis. Ook bidden we voor hun familie en naasten.

Met vriendelijke groet,
Ds.R.v.d.Hucht

Steenwijkerwold

Predikant: ds. E. van Veen,
tel. 58 85 68, ericvveen@ziggo.nl

scriba: S.C. Offringa, Mariënwold 13,
8341 PZ Steenwijkerwold
tel. 06 - 30 22 43 38, scriba.
pk.steenwijkerwold@gmail.com
Kerkelijk bureau: kerkelijkbureau@
pk-steenwijkerwold.nl

Zondag 24 februari

Aanvang: 09.30 uur. Voorganger: ds. M. Gaastra (Zwolle). Organist: Jannes Lopers. Ophaaldienst: dhr. P.H. van Buiten. Eindcollecte: Missionair Werk.

Gemeenteavond

Op maandagavond 25 februari is er een gemeenteavond in de kerk. Al onze geledingen (ouderlingen, diakenen en kerkrentmeesters) zullen een bijdrage leveren. Ook zult u geïnformeerd worden over meer algemene zaken. De aanvang is om 19.30 uur. Vanaf 19.10 uur staat de koffie klaar. Heeft u geen vervoer en wilt u gebruik maken van onze ophaaldienst, dan kunt u contact opnemen met Gerard Dolstra, tel. 589 164 of gh.dolstra@home.nl

Het is belangrijk om als gemeente samen te praten over onze kerk en hoe nu verder. Wij hopen op een goede opkomst.

Wereldgebedsdag

Het bestuur van vrouwenvereniging 'Martha' organiseert op vrijdag 1 maart a.s. een samenkomst in verband met de Wereldgebedsdag in het lokaal achter de kerk te Willemsoord. Aanvang 19.30 uur. Belangstellenden zijn van harte welkom.

Kijk op geloof

De gespreksgroep "Kijk

op geloof" komt bijeen op maandag 4 maart om 19.30 uur in de consistorie. Het onderwerp van bespreking is: Ambt en ambtsdrager. Belangstellenden zijn van harte welkom. Zij kunnen zich opgeven bij ds. E van Veen, tel 588 568 of bij H. Wubs, tel 588 632.

Voedselbank

Binnenkort houdt de diaconie weer een inzameling voor de voedselbank. Op zondag 10 Maart kunnen weer diverse spullen worden gedoneerd. Wij houden u op de hoogte met de actuele details.

Bloemen

De bloemen uit de dienst van zondag 17 februari zijn met een hartelijke felicitatie voor haar 93e verjaardag gebracht bij mevr. G. Snijder-Kappe, Vredenburg.

Giften

Mevr. Boer heeft €8,- en €10,- ontvangen, en mevr Blei heeft €10,- ontvangen voor de kerk. Hartelijk bedankt voor deze giften.

Overleden

Donderdagavond 14 februari is op 96 jarige leeftijd overleden, Jan Koers, Hummelingen 6. De afscheidsdienst zal gehouden worden op donderdag 21 februari om 11.00 uur in onze kerk. De crematie zal later in familiekring plaatsvinden.

Wij wensen in het bijzonder zijn kinderen en kleinkinderen sterkte en Gods nabijheid toe.

Wij leven mee

Als u iets te melden heeft of door te geven wat betreft pastoraat, neem dan gerust contact op met één van de ouderlingen of met de predikant. Het leven van mensen is vaak een weg van op en neer. Zo ook in onze gemeente. Sommige mensen hebben veel zorg nodig. Er zijn ook mensen voor wie de toekomst onzeker is of die wachten op spannende behandelingen of nadere onderzoeken. En dan zijn er de mantelzorgers die soms zwaar belast worden, maar hun werk met veel liefde doen. Alle zieken en hun verzorgers sterkte toegewenst!

In het verpleeghuis Lindestede in Wolvega verblijft mevr. M. Pieffers-Prins en de heer P. de Vries, Baarsweg, opgenomen in Zonnekamp.

Omzien naar elkaar

Pastoraat in onze kerkgemeente is in de eerste plaats het omzien naar elkaar in het dagelijkse leven. Op basis van ons geloof zijn we met elkaar verbonden en geven we zorg aan wie dat nodig heeft. De pastorale zorg wordt door de gemeente in het bijzonder toevertrouwd aan de predikant en ouderlingen. Dit wordt trouwens wel moeilijker nu we nog maar twee ouderlingen hebben. Daarnaast zijn er de bezoekers die contacten met gemeenteleden onderhouden. Indien u behoefte hebt aan pastoraal contact of een gesprek, kunt u altijd direct contact opnemen met de predikant of ouderling.

Tenslotte

*Geloven wil niet zeggen
dat je geen vragen meer hebt.
Je verdiepen in God,
luisteren naar Hem,
maakt vragen los.*

*Maar dat geeft je ook de kans
Iemand te ontmoeten
en je vragen bij Hem te brengen
en met elkaar te delen.
Dat geloven wij
en dat is wat ons,
als leden van de kerk, bindt.*
Bron: emmen-zuid.nl

Met vriendelijke groeten,
ds. Eric van Veen

Vollenhove

Hervormdvollenhove.nl
redactie@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-stad: ds. D. Wolters, Steiger 27, 8325 HB Vollenhove tel. 0527-239291
predikantstad@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-Ambt: ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88, 8326 AD Sint Jansklooster tel. 0527-239504 predikantambt@hervormdvollenhove.nl

Scriba: Dhr. H. Wijermars, Postbus 82, 8325 ZH Vollenhove. tel. 0527-243860 scriba@hervormdvollenhove.nl

Koster Grote Kerk: dhr. G. Bos, tel. 0527-241951.

Beheerder Hervormd Centrum "Tilvoorde": mw. N. Lassche-Remijnse, Tilvoorde: tel. 0527-241538 tilvoorde@hervormdvollenhove.nl

Koster Kapel: mw. G. van Dalen, tel. 0527-246767 kapel@hervormdvollenhove.nl

24 februari 2019 om 10:00

uur in de Grote Kerk, in deze dienst hoopt ds. D. Wolters voor te gaan. De organist is dhr. R. Weijs. Collectes: HGJB, instandhouding van de eredienst, energiekosten. De autodienst wordt verzorgd door Fam. J. Zandbergen, telefoon 243153. Er wordt in Tilvoorde op de jongste kinderen van onze gemeente gepast door: Jetty Jongman en Arianda Jongman. Er is een kindernevendienst voor de kinderen van groep 1,2 en 3, dit wordt verzorgd door Willy de Olde en Inkie Rottier. Er is een kindernevendienst voor de kinderen van groep 4,5 en 6, dit wordt verzorgd door Emmy Bredewout en Sterre de Olde. **24 februari 2019 om 14:30 uur in de Kapel**, in deze dienst hoopt ds. W.J. Menkveld uit Wanneperveen voor te gaan. De organist is dhr. R. Weijs. Collectes: HGJB, instandhouding van de eredienst, energiekosten. De autodienst wordt verzorgd door Fam. J. Zandbergen, telefoon 243153.

Lees verder op pagina 13

komen en gaan

PROTESTANTSE KERK Beroepen

te Rotterdam-Noordrand (wijkgemeente Open Hof), ds. W. in 't Hout te Berlijn (Nederlandse Kerk in Duitsland wijk Noord), die dit beroep heeft aangenomen en inmiddels intrade heeft gedaan **te Rotterdam-Kralingen**, ds. M.M. Bogaard te Amstelveen-Buitenveldert, die dit beroep heeft aangenomen **te Urk** (geref.), ds. L.P. Blom te Barneveld (herv.) **te Sint Anthoniepolder** (herv.), ds. J.A. van den Berg te Grand Rapids (VS, Providence Reformed Church)

Aangenomen

naar Woudenberg (herv. wijk I), ds. H.J.T. Lubbers te IJsselmuiden-Grafhorst (herv.),

die bedankte voor Ede (Sionkerk) **naar Zevenbergen** (herv.), ds. G.W. Oostermann te Huizen (Kruiskerk)

Bedankt

voor Hendrik-Ido-Ambacht (herv. wijk Dorp), ds. M. Dubbelman te Giessen-Nieuwkerk en Neder-Slingeland (hervormd)

HERSTELD HERV. KERK Aangenomen

naar Garderen, ds. D. Zoet te Ouddorp, die bedankte voor Nieuwleusen

CHR. GEREK. KERKEN Beroepen

te Apeldoorn-Zuid, ds. A. Mak te Broeksterwoude (Petrusgemeente)

GEREF. GEMEENTEN Beroepen

te Aalst en te Scherpenzeel, ds. G.J.N. Moens te Lisse **te Urk**, ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord **te Dordrecht**, ds. S. Maljaars te Meliskerke **te Groningen**, ds. W.A. Zondag te Woerden **te Middelharnis**, ds. C. van Ruitenburg te Krimpen aan den IJssel **te Zwolle**, ds. A.J. de Waard te Nieuwdorp

GEREF. GEM. IN NEDERLAND Beroepen

te Opheusden en te Waardenburg, ds. M. Krijgsman te Arnhem, die bedankte voor 's-Gravendeel en voor Vlaardingen

Advertenties

KWALITEIT ZONDER COMPROMIS

VAN DER GRAAF BV PRODUCENT VAN:

- "G.V." TROMMELMOTOREN
- "G.V." FRIKTIKOPPELINGEN
- "G.V." TANDWIELKASTEN

Tel.: 0527-241441
Fax: 0527-241488
info@vandergraafpte.nl
www.vandergraafpte.nl

Van der Graaf
Power Transmission Equipment

TOE AAN EEN NIEUWE SITE VOOR UW KERK?

Praat eens vrijblijvend met de makers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

Bel of mail met Ygerne ten Brinke: 0546-577475 of ygerne@topic-cc.nl

LAAT ZIEN WAT UW KERK DOET! DEEL DE VIERKANTE INFOGIDS UIT.

Een praktisch overzicht van uw kerkelijke activiteiten in het komende seizoen in een handzaam boekje. Om uit te delen aan gemeente-leden, nieuw-ingekeken en geïnteresseerden.

Meer informatie: 0546 - 577475 (vraag naar Geke Brinkers).
www.welkomindekerk.nl

Vervolg van pagina 12

Agenda

26 februari 2019 om 19:45 uur, Kleine Kerkenraadsvergadering, Kapel.
27 februari 2019 om 19:15 uur, Vesper, Grote Kerk.
28 februari 2019 om 20:00 uur, Heet hangijzer: Nieuw Christendom, Johanneskerk.
3 maart 2019 om 11:00 uur, Niklaaslezing na de dienst: Stichting Doroty, Grote Kerk.
4 maart 2019 om 19:00 uur, Verkoop collectebonnen van 19.00-20.00 uur, Tilvoorde.
5 maart 2019 om 20:00 uur, Cursus: Nieuwe Testament, Tilvoorde.
6 maart 2019 om 10:00 uur, bijbelkring 60+ Stad, Nieuw Clarenberg.
6 maart 2019 om 19:15 uur, Vesper, Grote Kerk.
7 maart 2019 om 15:00 uur, Contactmiddag oudere gemeenteleden, Kapel.
7 maart 2019 om 20:00 uur, Consistorie Stad, Tilvoorde.

Giften

Het College van Kerkrentmeesters ontving via Geke van Dalen € 5.00 voor de Bouw en via Jannie Lassche € 5.00 voor de Kerk. Hartelijk dank voor deze giften.

Bloemengroet

Er zijn in de afgelopen week, als teken van medeleven en als groet van de gemeente, bloemen gebracht bij Dhr. Bergkamp Venkel 126, bij Dhr. van Welie, Kloosterweg 46 en bij Dhr. Driessen, Aan Zee 50.

Bij de ochtenddienst van 24 februari

Tijdens deze dienst lezen we verder uit Marcus. Aan de orde is hoofdstuk 7. Een vraag over handen wassen voor het eten leidt tot diepe inzichten. Wanneer ben je rein voor God? Hoe kijkt Hij naar mensen? Wat ziet Hij als Hij door de buitenkant heen prikt en tot in de bron van ons hart doordringt?

Actie Kerkbalans 2019

Het College van Kerkrentmeesters is verheugd u mee te kunnen delen dat de 1e telling van de toezeggingen voor Actie Kerkbalans 2019 een mooi resultaat heeft opgeleverd: een bedrag van bijna €165.000! Ter vergelijking: in 2018 was het totaal toegezegde bedrag € 167.850.

Het College wil u en jou hartelijk bedanken voor uw en jouw toezegging!

Ook gaat speciale dank uit naar alle vrijwilligers die zich, op welke wijze ook, hebben ingezet om Actie Kerkbalans 2019 te laten slagen.

Wanneer u nog geen bedrag heeft toegezegd voor Actie Kerkbalans 2019, maar dit nog wel in uw planning ligt, kunt u het toezeggingsformulier (in een gesloten envelop) inleveren bij de heer J. Bron, Bisschopstraat 58, 8325 BD Vollenhove. Heeft u geen formulier meer, dan kunt u een nieuw exemplaar opvragen door een mail te sturen naar cvkfinancieel@hervormdvollenhove.nl

Heet hangijzer: Tijd voor een nieuw Christendom 28 februari

Allerlei theologen, waaronder namen als Brian D. McLaren en

Alain Verheij, gaan op zoek naar nieuwe manieren van geloven, van leven en dienen zoals Jezus dat wilde. Ze schetsen lijnen van wat je een nieuw christendom zo kunenn noemen. "Lazarus", het online platform dat zoekt naar 'nieuwe woorden en manieren om te geloven' geeft prikkende richtingwijzers voor zo'n nieuw christendom.

1. Stop met geloven, wordt leerling
2. Stop met gastvrijheid, wordt gast
3. Stop met de kerk. Stop met vergaderen en laat je raken door God
4. Stop met de marketing.
5. Stop de show

Over dit nieuwe christendom, haar nut en noodzaak, gaan we met elkaar in gesprek. Deel jij de zoektocht, of wil jij het houden bij het oude? Wat zou jij willen meenemen uit de traditie, en wat laat je achter je?

U bent van harte uitgenodigd op 28 februari om 20.00 uur in de Johanneskerk. Deze leiding is deze avond in handen van Ds. Rohaan.

De avond in de serie Hete hangijzers, die gepland stond op 27 maart komt te vervallen.

Niklaaslezing

Op zondag 3 maart zal Jurrie Zandbergen, na de gewone dienst op zondagmorgen, een Niklaaslezing verzorgen namens stichting Dorotty. In deze Niklaaslezing zal hij vertellen over het werk dat de stichting in de Oekraïne doet. Tevens is deze lezing ter voorbereiding op de armoedeactie van zaterdag 31 maart en de armoededienst van zondag 31 maart. We hopen u allen te mogen verwelkomen. Na de Niklaaslezing staat de koffie en thee voor u klaar.

Vollenhove STAD

Ds. D. Wolters, Steiger 27,
8325 HB Vollenhove, 0527-239291
E-mail:
predikantstad@hervormdvollenhove.nl

In verband met vakantie van Ds. Wolters zijn er geen extra gemeenteberichten.

Vollenhove AMBT

Ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88,
8326 AD, Sint Jansklooster,
0527-239504.
E-mail:
predikantambt@hervormdvollenhove.nl
E-mail:
scriba@hervormdvollenhove.nl

Vanuit de pastorie aan de Leeuwte.

De afgelopen weken loop ik te tobben met mijn gezondheid. Het gezichtsvermogen werd heel snel minder. Onderzoek bij de oogarts heeft uitgewezen dat beide oogzenuwen ontstoken zijn. De komende week ga ik opnieuw naar het ziekenhuis om het gezichtsvermogen te laten onderzoeken. Hartelijk wil ik u allen danken voor de bemoedigende berichten, kaarten, tekeningen, woorden en gebeden. Voorzichtig ben ik begonnen met

de catechisatielessen. Ik hoop snel weer in uw midden te mogen werken.

Met vriendelijke groet,
Hendri Pap

Wanneperveen / Belt-Schutsloot

Ds. W.J. Menkveld, Veneweg 33
7946 LC Wanneperveen, 0522-701108
b.g.g. 06-40428018, jmenkveld@solcon.nl
Scriba: mevr. R. Lok-Lok,
Noorderweg 57, 8066 PW
Belt-Schutsloot, 038-3867486
scriba@pknwanneperveenbeltschutsloot.nl
Protestantse kerk Wanneperveen,
06-51038124
IBAN: NL27 RABO 0367 1544 63
t.n.v. het college van kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente Wanneperveen/ Belt-Schutsloot
www.pknwanneperveenbeltschutsloot.nl

Diensten 24 februari 2019

Belt-Schutsloot 11.00 uur – Voorganger: ds. W.J. Menkveld
Wanneperveen 09.30 uur – Voorganger: ds. W.J. Menkveld.
In beide diensten is de diaconie collecte voor missionair werk.
Diensten 3 maart 2019
Belt-Schutsloot 11.00 uur – Voorganger: ds. W.J. Menkveld.
Wanneperveen 09.30 uur – Voorganger: ds. W.J. Menkveld.
In beide diensten is er een extra collecte voor kerk en onderhoud.
Oppas W'veen en BS: Zie www.pknwanneperveenbeltschutsloot.nl, onder: rooster.

Rooster bloemendienst W'veen

24/02 – Mw. J. van Benthem en fam. S. Smit.
03/03 – Fam. J. Zomer en fam. H. Veninga.

Bloemen

Bloemen uit de jeugddienst in BS van zondag 17 februari gingen met hartelijke felicitaties naar mw. G. Klaver-de Jonge i.v.m. haar verjaardag. Ook Kasper de Jonge kreeg bloemen, hij mocht weer thuis komen uit het ziekenhuis. En er gingen bloemen naar de ouders van de 3 nieuwe wereldburgers.

In Wanneperveen gingen de bloemen naar de heer G.J. Klomp en mw. W.F. Rodermond-de Niet, beiden zijn vorige maand jarig geweest.

Verantwoording BS

De opbrengst van de extra collecte voor Kerk en Onderhoud van 10 februari in BS bedroeg €103,45. De opbrengst van de zendingsbussen in BS t/m de maand februari 2019 bedroeg € 206,91.

De opbrengsten van de collecten in de jeugddienst van afgelopen zondag, bedroegen voor World Vision ad € 153,05 en voor de jeugddienstcommissie zelf € 98,55.

Verkiezingen BS

De kerkenraad is blij dat mw. J. Wever-Krikke het ambt van diaken heeft aanvaard.

Geboren

Op 13 februari is geboren Fenna Jacolien, dochter van Gerco en Gerjanne Kingma, De Steenakkers. Eveneens op 13 februari is geboren Lieselotte Aliefke Jantien, dochter van Jeroen en Winde Jager, zij wonen ook aan

De Steenakkers.

Op 16 februari is geboren Niek, zoon van Herco en Renate Brand, en broertje van Jeffrey, Zij wonen aan de Belterweg. Alle ouders van harte gefeliciteerd en Gods zegen toegewenst.

Jarigen 80+ maart

Volgende maand hopen D.V. onze volgende gemeenteleden hun verjaardag te vieren:
11-3 Dhr. G. Dam, Veneweg, 88 jaar.
25-3 Mw. J. Klaver-van de Belt, Belterweg, 89 jaar.
26-3 Dhr. S. Jonas, Burg. Pastoorstraat, 86 jaar.

Allen alvast van harte gefeliciteerd met het bereiken van deze hoge leeftijd en een fijne verjaardag toegewenst.

Vanuit de Pastorie

Kerk en cultuur hebben veel met elkaar te maken en beïnvloeden elkaar. Soms trekt de kerk de cultuur mee maar het kan ook omgekeerd dat de cultuur de kerk meetrekt. Deze week kwam ik er achter dat het kinderliedje 'Altijd is Kortjakje ziek, midden in de week maar 's zondags niet' van oorsprong een spotliedje is op een jenever drinkende vrouw die de hele week dronken is (ziek van de drank) behalve op zondag als ze geen jenever krijgt. De kerk heeft hier de cultuur meegetrokken. De meesten van u zullen net als ik het liedje kennen als kinderliedje over Kortjakje die elke zondag naar de kerk gaat met haar boek vol zilverwerk. Een dronkenmansliedje werd onder invloed van de kerk een kinderliedje dat aanmoedigt om naar de kerk te gaan. Maar, eerlijk is eerlijk, ik begreep vroeger ook al niet waarom Kortjakje de hele week ziek was en ook niet wat de betekenis was van dat korte jakje. Dat snap ik nu beter.

Zo merk je dat het vaak goed is om achter de dingen te zoeken naar de betekenis of oorsprong om het goed te kunnen begrijpen. Vooral ook om op te letten dat we in de kerk geen cultuurdinngen binnenhalen en normaal gaan vinden die er niet in horen. Dat kan van alles zijn. Verstopt of heel openlijk. Meestal vinden mensen het moeilijk om kritisch te zijn op dat waar ze aan gewend zijn. Wat in hun beleving altijd zo was. Behalve dat dat zelden waar is, is het zeker geen goede reden om het dan maar goed te vinden. Cultuur is niet altijd slecht het is ook niet alleen buiten de kerk. In zekere zin is de kerk zelfs onderdeel van de cultuur. Tegelijk heeft de kerk een kritische functie naar de cultuur. Daarom is eerlijk zelfonderzoek, persoonlijk en in de kerk, steeds weer nodig. Daarvoor juist is Bijbellezen en kerkgang zo belangrijk. Onmisbaar belangrijk. Buiten je eigen cirkel leren denken. Steeds weer jezelf de vraag stellen waar dien ik God en waar volg ik kritiekloos de cultuur? Daarom is vandaag het zondagsvoorbeeld van Kortjakje nog steeds actueel. Zondags gaat zij naar de kerk, met haar boek vol zilverwerk (de Bijbel).

Hartelijke groeten,
Ds. Menkveld.

Willemsoord / Peperga / Blesdijke

Predikant: ds. Gerrit van den Dool
Pastorie: Steenwijkerweg 157
8338 LB Willemsoord
predikantwillemsoord@gmail.com
Telefoon predikant: 0521-346611
Scriba: Henry Bos, Steenwijkerweg 194
8338 LD Willemsoord, 0521-514587
kerk.willemsoord@hetnet.nl
Koster: mevr. T. Winters-de Boer,
0521-588515, Rentmeesters Prot.
Gem Willemsoord Peperga Blesdijke
IBAN: NL34 INGB 0000 9350 70

Zondag 24 februari 9.30 uur

In deze dienst hoopt ds. Klaas van der Kamp voor te gaan. Ouderling van dienst is Martinus Berger en het orgel wordt bespeeld door Rene van Rijn. De uitgangscollecte is voor het plaatselijk kerkenwerk. De ontvangst is door Adrie Winters en de bloemen worden bezorgd door Ankie Koopmans. De ophaaldienst wordt verzorgd door Gerrit Hop (0521-854343) en de opname van de dienst wordt rondgebracht door Geert Dedden. De zorg voor de kinderen is in handen van Pieter. Het lied voor de dienst is lied 974 vers 1, en 3.

Collecten.

Diaconie: € 32,65
Kerkrentmeesters: € 42,55
en de uitgangscollecte voor jeugdwerk bedroeg € 50,95. Allen hartelijk dank voor uw gaven.

Bloemen.

De bloemen zijn als groet en bemoediging gegaan naar de heer Henk Ruiters aan de Paaslorege.

Verjaardagen en huwelijks jubilea.

Op 27 februari hoopt mevrouw H. Piek-Grooters, Steenwijkerweg 105 De Blesse, haar 91ste verjaardag te vieren. Op 28 februari viert mevrouw G. Raggars-Gaal, Joh. Bogermanstraat 332 in Steenwijk, haar 88ste verjaardag. Namens onze gemeente willen we u allen van harte feliciteren en een gezegend nieuw levensjaar toewensen.

Op 28 februari gedenkt de familie Uitenhuis, Hagedoornstraat 4 De Blesse, dat het 50 jaar geleden is dat ze in het huwelijk zijn getreden. Een hartelijke felicitatie met dit gouden jubileum.

Waar geloof het meest kost.

"Bid voor ons." Dat is vaak het eerste dat vervolgde christenen vragen. Zij kennen het belang van gebed uit eigen ervaring. Iedere week geef ik u een gebedspunt door: Ongeveer 90 procent van de bevolking van Turkmenistan is moslim. Bij Turkmeense huiskerken vinden regelmatig invallen plaats door de politie. Christenen met een moslimachtergrond worden vaak met geweld gedwongen om terug te keren naar de islam. Dit komt mede doordat er geen godsdienstvrijheid in het land is. Bid voor de Christenen in Turkmenistan.

Vervolg van pagina 13

Kopij GZ.

De kopij voor het volgende zondagsblad kunt u inleveren tot uiterlijk zondag 24 februari 12.00 uur bij de scriba. Het kan natuurlijk ook via kerk.willemsoord.nl

Mocht u het even niet zien zitten bedenk u dan dat Hij via zijn apostel in de brief aan de Hebreeënen heeft gezegd: "Nooit zal ik u afvallen, nooit zal ik u verlaten," zodat we vol vertrouwen kunnen zeggen: 'De Heer is mijn helper, ik heb niets te vrezen.' In dit vertrouwen mogen we voortgaan op de weg die voor ons ligt.

OPENLUCHTSAMENKOMST?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Namens de kerkenraad, Henry Bos ouderling-scriba

Van de predikant.

In memoriam

In de vroege morgen van woensdag 13 februari overleed **Bert Kuiper - Egbertus** zoals hij gedoopt is. Hij was al langere tijd ziek en wist dat hij afscheid zou moeten leven van dit aardse leven. Een recente val versnelde zijn levenseinde. In het bijzijn van zijn jongste zoon Marcel en diens vrouw Wendy is hij vredig heengegaan. Bert was een markante en geliefde figuur in onze dorpsgemeenschap. Hij was journalist bij de Oprechte Steenwijker Courant en heeft in verhalen en boeken met een vaardige en gevoelige pen de verhalen en lotgevalen van ons dorp en de mensen

die daarin leefden en werkten vastgelegd. Willemsoord was zijn passie. Ook bij onze kerkelijke gemeente en haar geschiedenis voelde hij zich nauw betrokken. Bert was getrouwd met Neeltje Winters die hem in 2009 ontviel. In de herdenkingsdienst afgelopen maandag stonden we stil bij zijn leven aan de hand van Prediker 3: 15 'God haalt wat voorbij is altijd weer terug'. Je zou kunnen zeggen dat Bert dat als journalist/schrijver ook gedaan heeft - met aandacht en liefde. In besloten kring werd afscheid van hem genomen in het crematorium te Meppel. Wij hebben Egbertus Kuiper aanbevolen in Gods ontferming. Ons meeleven gaat uit naar de naasten die nu zonder hem verder moeten, in het bijzonder naar zijn kinderen en kleinkinderen. *En niemand weet wat leven is*

alleen dat het gegeven is en dat van dit geheimenis God het begin en einde is. (Huub Oosterhuis)

Bijbelgesprekskring

In deze kring spreken we over de joodse achtergronden van het Onze Vader. De bijeenkomst die afgelopen donderdag zou plaatsvinden is verplaatst naar donderdag 28 februari om 20.00 uur. Aan de orde komen dan de afsluitende woorden 'Want van u is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen.' Vanuit de liturgische praktijk in de synagoge zijn zij al vroeg aan het Gebed van de Heer toegevoegd. Er valt veel over te zeggen!

Paaszanggroep

We willen weer proberen een zanggroep te vormen voor de Paasmorgendienst. Voorlopig

zijn de repetities gepland op dinsdagavonden van 20-21.15 uur. Om te beginnen op dinsdag 26 februari. We hopen op een groot aantal deelnemers! U/jij kunt zich opgeven bij mij.

In de Tot Je Dienst viering afgelopen zondag zong Femke een lied naar het Onze Vader. Graag geef ik tot besluit de tekst daarvan door:

*Onze Vader in de hemel,
U staat zorgzaam om ons heen.
Geef dat alle mensen weten:
zoals U is er maar één.*

*Doe ons telkens weer geloven
in een wereld zonder pijn
in uw rijk dat eens zal komen
en dat soms te zien zal zijn.*

Lees verder op pagina 15

De glans
van sober leven

Dank- baarheid als wapen

In het pamflet 'Messentrekken bij de Nachtwacht' trekt Koos van Noppen ten strijde tegen 'milieubewusteloosheid' – ook onder christenen. Hij vatte het stuk samen in drie delen. In dit nummer deel 3. Arie Mol uit Wierden reageert.

DOOR KOOS VAN NOPPEN,
AMERSFOORT

'Voor het belijden van Jezus Christus in onze tijd, voor het leven in de dankbaarheid die het geloof in Jezus Christus met zich meebrengt, weet ik geen beter woord te bedenken dan: het eenvoudige leven.' Dat schreef wijlen dr. A.A. Spijkerboer in zijn mémoires 'Een rondje om de kerk', waarin de scherpzinnige theoloog de balans opmaakte van een halve eeuw zeer actieve dienst.

Machten

Aan het slot van zijn betoog concludeert hij waar het in elke tijd en elke context op aankomt: 'Je belijdt Jezus Christus ten overstaan van de machten die je eigen tijd beheersen.' Dat was zo in de 16^e eeuw, toen de Nederlandse Geloofsbelijdenis werd geschreven, dat was zo in de 20^e eeuw in de strijd van de 'Belijdende Kerk' in het Duitsland onder Hitler en

dat is vandaag nog zo. Het is dan wel zaak om te onderkennen welke machten in onze samenleving actief zijn.

Begeerte

In onze tijd, schreef Spijkerboer in 2001, wordt van alle kanten gespeculeerd op onze begeerte. Je moet maximaal gebruikmaken van alle mogelijkheden, jezelf ontplooiën, je mag niets tekortkomen. 'Zo lijkt onze samenleving één grote samenzwering tegen het vermogen God te danken. Het scherpste wapen tegen begeerte dat ik ken is de dankbaarheid.'

Ik citeer die woorden graag, omdat ze volgens mij niets aan actualiteit hebben ingeboet. Al besef ik dat een oproep tot een eenvoudige levensstijl – zoals in het openingscitaat kernachtig is geformuleerd – niet op applaus hoeft te rekenen. Wie zo'n pleidooi politiek wil vertalen, kan zich beter prepareren op straten vol gele hesjes.

Het goede leven

Je zou wensen dat de christelijke gemeenten in ons land plekken zijn waar de dankbaarheid uitbundig wordt uitgeleefd, op zondag en doordeweeks – als wapen tegen de begeerte. Dan herontdekken we dat terugkeer naar een eenvoudige levensstijl geen verarming is, maar een verrijking. Zo hervind je het goede leven: je ontdekt dat soberheid een verborgen glans heeft, je geniet samen van een eerlijke maaltijd, je herwaardeert de natuur om de hoek, de smaak van het seizoen en de streek en de schoonheid van het Hollandse landschap.

Welvaart?

Die laatste zinnen zijn weggelopen uit mijn pamflet over zorg voor de schepping als integraal en onvervreemdbaar onderdeel van een christelijke levensstijl ('Messentrekken bij de Nachtwacht', te downloaden via www.arocha.org). Veel van wat ons afhoudt van een eenvoudige levensstijl is 'welvaart' die die naam eigenlijk niet mag dragen, omdat ze ten koste gaat van onze relatie tot God, de schepping, onze naaste en uiteindelijk onszelf. We graaien maar wat raak. Individueel en collectief.

Saai?

De makke is dat een sober leven door velen wordt geframed als een saai bestaan. De weg daarnaartoe is gebarricadeerd met vooroordelen. Misschien dat een leven in dankbaarheid toegankelijker is. Genieten van genoeg. Ik zou nog bijna beginnen over tevredenheid – als rond dat woord ook niet zo'n weë spruitjeslucht hing. Augustinus wist het al: Het ware *geluk* is blijven verlangen naar wat je al hebt.' Met zo'n citaat kun je voorlopig dāgen vooruit. Ga in gesprek met je begeerte. Wat moet deze nieuwe aanschaf toevoegen aan mijn geluk? Wat moet het vervangen? Is dat niet te repareren? Is een fietstocht langs het IJsselmeer echt zoveel sneller dan een vliegtrip? Et cetera.

Kanselboodschap?

Nog even terug naar Spijkerboer. Hij stond te boek als een 'rooie dominee', hij was actief bij de Protestantse Werkgemeenschap van de PvdA, een splintergroepering die in die partij aandacht vroeg voor levensbeschouwelijke thema's. In 1997 vroeg die werkge-

meenschap aan de Raad van Kerken of er niet van alle kansels in ons land een oproep kon worden voorgelezen tot een eenvoudige levensstijl. 'Rathenau* heeft lang geleden al eens gezegd dat onze maatschappij ascetische idealen nodig heeft als ze zichzelf niet te gronde wil richten', betoogde Spijkerboer. 'Onze vraag aan u is of u met het oog op de komende verkiezingen aan de politieke partijen kunt vragen wat zij denken te doen om zelfbeperking, matiging in de consumptie, in ons land te stimuleren. Het liefst zouden wij zien dat u dat doet in de vorm van een korte brief die 's zondags in alle bij uw raad aangesloten kerken van de kansel kan worden voorgelezen.' De kanselboodschap kwam er niet. Ze waren hun tijd ver vooruit. Maar zeg nou zelf – in het licht van de actualiteit heb je zo'n oproep vanaf de kansel toch niet nodig om er nog vandaag mee te beginnen?

*Walther Rathenau (1867-1922), Duits industrieel, politicus, publicist en schrijver.

Lees verder op pagina 15

Vervolg van pagina 14

Help ons samen goed te leven
en te doen wat U graag wilt.
Geef ons elke dag te eten
tot de honger is gestild.

En vergeef ons wat we fout doen,
net als wij niet blijven staan
bij de fouten van een ander,
maar weer samen verder gaan.

Help ons om te zien wat goed is
en wat slecht is, boos of naar.
Geef dat wij het juiste kiezen,
dat we goed zijn voor elkaar

Onze Vader, wij geloven
dat u onze wereld leidt.
Met uw licht helpt U ons verder.
Hier en nu en straks. Altijd.
Amen, amen.

Een hartelijke groet aan u,
aan jou,
ds. Gerrit van den Dool

Christelijke vrouwenvereniging “Martha”.

Op 1 maart wordt de Wereldgebedsdag gehouden om 19.30 uur in het lokaal achter de kerk in Willemsoord. Na afloop is er koffie en thee. Wilt u deze avond eens mee vieren, iedereen is van harte welkom. Het thema is: Welkom, God nodigt je uit! De orde van dienst komt dit jaar uit Slovenië. De Wereldgebedsdag is letterlijk en figuurlijk een wereldgebeurtenis! Ieder jaar gaat op de eerste vrijdag in maart het gebed de wereld rond. Wat deze vrijdag tot een speciale dag maakt is het feit dat gedurende 24 uur ergens in de wereld gebedssamenkomsten plaats vinden, waar dezelfde noden voor God gebracht worden, dezelfde gebeden en dezelfde Schriftgedeelten uit de Bijbel

worden gelezen. Het is een ketting van gebed door de hele wereld. Samen bidden, samen vieren en samen delen! We hopen op een grote belangstelling, die uiting geeft aan het onderlinge gevoel van verbondenheid en dat het zinvol is om te bidden met mensen over de gehele wereld. Het bestuur.

Kerkbalans 2019.

In de periode van 19 januari tot en met 9 februari is de actie kerkbalans 2019 weer gehouden. Op 11 februari jl. werden de toezeggingen geteld. In totaal werd er € 24869,=

toegezegd voor kerkbalans en vrijwillige bijdragen, ca. 2 % meer dan vorig jaar bij de eerste telling. Nog niet alle toezeggingen zijn echter binnen en dus kan het toegezegde bedrag nog iets stijgen. Mocht u uw enveloppe nog niet hebben ingeleverd, wilt u deze dan alsnog bij ons inleveren? Wij mochten inmiddels al ca. 27 % van het toegezegde bedrag ontvangen. Iedereen die een bijdrage heeft toegezegd willen wij hartelijk danken. Ook hartelijk dank aan alle lopers voor hun enthousiaste inzet.

De Kerkrentmeesters

Familieberichten kunt u mailen: henriette@topic-cc.nl, of sturen: Topic, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden. Berichten die maandag vóór 10.00 uur binnen zijn, worden opgenomen in de krant van die week, die op vrijdag of zaterdag bij de abonnees arriveert. Het tarief is € 0,39 per mm hoogte, per kolom, exclusief 21% BTW. Eén kolom is ca. 4 cm breed. Familieberichten bestaan uit 2-koloms advertenties.

Stiltemoment Grote Kerk Emmen

Verlangen naar stilte en rust, dat herkennen veel mensen bij zichzelf. Even los komen van de drukte in werk, gezin en in het hoofd. Stilte kan je veel geven. Daarom is er elke maandag twee keer een meditatief moment met de naam ‘Naar binnen’. Iedereen is welkom, gelovig of niet, kerkgaand of niet. Mensen kunnen de stilte ervaren in dit bijzondere gebouw, de Grote Kerk. Men kan dan gewoon naar binnen lopen. Er klinkt muziek en na een kwartier kan men luisteren naar een meditatie. Dan is het daadwerkelijk stil. Wie wil, kan daarna weggaan, een kaarsje branden of nog even blijven zitten.

Elke maandag, 12.00 – 13.00 uur, 19.00 -20.00 uur,
Emmen, Grote Kerk, toegang gratis

Muziektheater ‘GOH!?’ in Nieuw-Buinen!

De muziektheatervoorstelling ‘GOH!?’ is opgebouwd rondom klassieke verhalen uit de Joodse Talmoedische traditie, opgevoerd door Roeland Busschers, Dick van Veen en klezmergroep Mesjogge. Zij spelen twee rabbijnen die de toeschouwers meenemen in de bijzondere wereld van de Joodse Tora en Talmoed. Het gaat over gastvrijheid, meningsverschillen, vriendschap, interpretatie, verbondenheid: kortom over thema's die ook nog steeds in onze wereld spelen. Van de rabbijnen Sjammai en Hillel, twee geleerden die optraden in de tijd vlak vóór Jezus, zijn honderden debatten bewaard gebleven. De twee rebbes zijn het soms grondig met elkaar oneens over de interpretatie van de Tora. Van tijd tot tijd onderbreekt de klezmerband ‘Mesjogge’ het gesprek. Een vrolijke, speelse middagvoorstelling die afgesloten wordt met een hapje en drankje.

Zondag 10 maart, 15.30 uur Protestantse Kerk,
Kerklaan 1, Nieuw-Buinen, € 7,50, info: [lfonna van Maanen-Slot](mailto:lfonna.vanMaanen-Slot@protestant.nl), 06-219 58 217, 0599-653202,
ifonnasslot@gmail.com

Kerkenbeurs in Utrecht

De Kerkenbeurs is eigenlijk de ‘vakbeurs’ voor kerken. Leveranciers en adviseurs op het kerkelijk erf presenteren op deze beurs hun diensten en producten. Dit jaar zijn er bijna 60 exposanten worden er ruim 40 workshops georganiseerd. Zo is er aandacht voor interieur, stoffering, raambekleding, zilverwerk, damast, schilderwerk, gemeentereizen, Arbo, personeelsbeleid etc. Verder zijn er exposanten op het gebied van beeld, geluid, verbouw, nieuwbouw, restauratie, verzekeringen, meubilair, kerkbladen, orgels, beveiliging, multifunctioneel gebruik, boeken enzovoort. Tickets kunnen worden besteld bij onderstaand adres. Wie daar de volgende code invult, ontvangt een gratis toegangsbewijs: KB2019ENW

Vrijdag 22 en zaterdag 23 maart, Jaarbeurs Utrecht,
Hal 5, 10.00-16.00 info/tickets: kerkenbeurs.nl

Vervolg van pagina 14

DOOR **ARIE MOL**
ZELFSTANDIG TECHNISCH ADVISEUR,
WIERDEN

Gezond verstand gebruiken

Het pamflet doet mij denken aan Luther. Destijds was er veel mis in de kerk door een fatale mix van elitair machtsmisbruik en analfabetisme. Vandaag is het fel bekritiseerde Roomse bolwerk nog springlevend en de Reformatie in veelkleurige fragmenten uiteen gevallen. Het pamflet doet een beroep op het serieus werk maken van reformatorische thema's als berouw, belijdenis, schuld, dankbaarheid en vergelden als antwoord op – inderdaad – verontrustende mondiale ontwikkelingen. Een bekering leidt tot een evenwichtiger mens. Maar niet tot een betere mensheid. En meer nog dan de schepping is het de mensheid die in gevaar verkeert.

Moeder Aarde redt zich wel

De toenemende CO2-concentratie resulteert in een warmere atmosfeer. Minder wit ijs, groener land op het noordelijk halfrond. Meer oppervlak voor CO2-absorberende bosbouw, bewoning, voedselproductie en grondstofwinning. Het klimaat gaat naar een nieuw bio-energetisch evenwicht. Het klimaat is altijd dynamisch geweest. De Hollandse Meesters getuigen ervan met hun winterse tafereelen. Ooit was Antartica geen ijsmassa. Het verontrustende is evenwel: (land-)ijs wordt water. Door de stijgende zeespiegel worden vele steden en landen onleefbaar. Miljoenensteden als Jakarta, Caïro, Shanghai, Miami staan straks onder water. Rivierdelta's zoals Bangladesh verdwijnen onder de zeespiegel. Honder-

den miljoenen deltabewoners moeten verhuizen. Is klimaat het probleem? Of herhuisvesting? Zorg om de schepping tonen met een groene levensstijl als roeping is ontoereikend, straks staat onze naaste op de stoep.

Aan de slag

‘We moeten aan de slag - groen gedrag is geen optie’ was de treffende titel van deel I. Van persoonlijke inkeer wordt de mondiale ecologie niet gezonder. Er komt pas zicht op een beter leefmilieu wanneer vervuilen niet meer gratis is en verspilling terugdringen economisch aantrekkelijk wordt. Is energietransitie de weg (zie kader)? Waar het om gaat is: CO2-productie minimaliseren door efficiëntere omgang met energie. Energie verbruiken doen we allemaal, minderen kunnen we ook allemaal. Een omslag ten goede zal vooral ingegeven worden door technologische innovaties gedreven door een ander kenmerk van Gods schepping: het gezonde verstand.

Kansen

Beste Koos, met belangstelling heb ik kennis genomen van het pamflet. Je slaat met je waarnevingen menigmaal de spijker op de kop. Er is geen gemeenschappelijke vijand buiten de muren, we zijn het zelf. Ik deel je zorgen maar niet je oplossingen. Historisch gezien heeft religieuze motivatie de wereld zelden veiliger en leefbaarder gemaakt. Anderzijds, verstandige mensen doen domme dingen. Is de aanpak van de uitdagingen waar we voor staan - waarborgen van een duurzame levensstijl met schone lucht, schoon water en sociale rechtvaardigheid - niet veel meer een zaak van inzet

Zin en onzin van energietransitie

De boosdoener: de inefficiënte verbrandingsmotor, een milieu-vervuilende technologische exponent van de industriële revolutie. Deze gaat plaats maken voor elektrische aandrijftechniek. Miljoenen diesel- en benzinemotoren eruit, electromotoren met accu's erin. Of mobiliteit met het hoog-calorische (electrisch gegenereerde) waterstof als energiedrager en brandstofcel conversie technologie. Doel: per saldo minder CO2 footprint. Ingenieur Nicolai Tesla had een eeuw geleden gelijk toen hij stelde dat elektrische aandrijftechniek efficiënter is. Echter hij kon niet meer dan een actieradius van 20 km bieden met 200 kg accu op de achterbank. Texaanse oliebaronnen en Henry Ford boden 200 km en 20 kg brandstof.

Wil de groene lobby de energietransitie tot een succes maken dan moet gisteren begonnen worden met de bouw van nieuwe elektriciteitscentrales in plaats van

een politiek-correct sluitingsbeleid propagieren. Eerst minderen, dan sluiten. Niet andersom. De CO2-emissie van het vliegverkeer reduceer je ook niet door luchthavens te sluiten. En er moet ook nog electrisch verwarmd, gekookt en gefietst worden. Als nucleair niet mag en we van het relatief schone Groeningse of Russische gas af moeten dan resteren: kolen. Zon en wind zijn ten ene male ontoereikend. Bovendien, teveel inbreng van deze fluctuerende energiebronnen maakt het elektriciteitsnet instabiel. Gaat het een keer goed fout dan zijn de rapen gaar. Wie weet bijvoorbeeld tijdens de komende zonsverduistering over West-Europa, een zonovergoten 10e juni 2021 om 11 uur, 30.000 MW – equivalent van 50 kolen-centrales – aan opgesteld Duits zonne-energie vermogen gaat in korte tijd uit en aan. Het net valt om, een totale ontwrichting van de samenleving. De groene alfalobby heeft geen benul van de betarisico's.

Arie Mol

van talenten dan van religieuze inspiratie? Zure regen en gat in ozonlaag zijn teruggedrongen door technische innovatie als rookgasontzwaveling-technologie en verbod op cfk's in spuitbussen. Milieunostalgie jaren '70, wie weet het nog? Ondernemers en politici grijp de kansen, Nederland heeft een enorme exportmarkt!

Naschrift Koos van Noppen

Luther, oké. Je kunt met mindere figuren vergeleken worden. ‘Bekering leidt tot een evenwichtiger mens.’ Amen. Bedenk wel dat bekering een woord is dat zich bij

voorkeur in de onvoltooid tegenwoordige tijd laat vervoegen. Sommigen (velen?) ontfangen een alibi aan de eindeloze discussie over wat er nu moet gebeuren. Moet de overheid zus of zo? En de industrie dan? En de burger in z'n gele hesje? Liever dan me te verliezen in betogen over ontwikkelingen waar ik geen enkele invloed op heb (de energietransitie, etc.), beperk ik me tot wat binnen mijn mogelijkheden ligt: doen wat recht is en kappen met een levensstijl die de aarde nog verder uitput. Daar heb ik in al mijn naïviteit voorlopig even mijn handen vol aan. (KvN)

Persoonlijke gedenktekens met een hart

Lid van de
EDEN GROEP

www.riddernatuursteen.nl

Ridder natuursteen
Bovensmilde / Lutten
0592-243972 / 0523-237870

Grafmonumenten, as-sieraden en bestemmingen

Topic Crea

Topic Creatieve ideeën
Topic Creatieve tekst
Topic Creatieve ontwerpen
Topic Creatieve online media
Topic Creatieve offline media
Topic Creatieve Communicatie

Verrassend creatief
topic .nu

ZIEL elektrotechniek

• aanleg en onderhoud van elektrotechnische installaties zoals bedrijfs-, utiliteits-, woonhuisinstallaties • schakel- en ventilatietechniek • data- en telecommunicatie • programmeerbare besturingen • beveiliging • nood- en verlichtingssystemen • wind en zonne energie

Kanaalweg 10, 8356 VS BLOKZIJL
Tel./fax: (0527) 29 17 43 / 29 17 20

De **ZIEL** van uw installatie

drok Advies, planning en uitvoering onder één dak

DECORETTE
HUBO

drok
SCHILDERS • GLASZETTERS

Decorette, Hubo en Schildersbedrijf Drok
Uw makeover is bij ons in goede handen!

De Weyert 10, Vollenhove | 0527-24 13 55 | decorette-drok.nl

Uitvaartverzorging
Grafkistenfabriek Nieuw-Amsterdam

Voor een piëteitsvolle uitvaart...

Bij overlijden: **0800 - 024 25 26**
(dag en nacht bereikbaar)

Kantoor:
Ballastweg 2
7741 ZL COEVORDEN
Tel.: (0524) 515 899
Fax: (0524) 515 227

Postadres:
Postbus 208
7740 AE Coevorden
e-mail: uvvugna@planet.nl

Vestigingen in: Emmen - Coevorden - Zuidwolde (Dr.)
Voor informatie: (0591) 633 020 of (0524) 515 899

Bouwbedrijf Bart Smit
Beulakerweg 131c
8355 AE Giethoorn
tel: 0521 - 36 00 00
info@bouwbedrijfbartsmit.nl

www.bouwbedrijfbartsmit.nl

NVBU
Meer Met Minder Energie
Vakkerig leerbedrijf
VGM
C. HECKLUST
A. ANNEMERS
BOUW GARANT

DE 4 LINDEN
MAKELAARDIJ

• HÉT WEEKBLAD VOOR BETROKKEN KERKMENSEN •

Maak nu kennis met het
Gezamenlijk Zondagsblad

Ga naar: www.welkomindekerk.nl

Of vul de bon in:

3 MAANDEN PROBEREN VOOR MAAR € 8,95!

JA, ik wil het vernieuwde Gezamenlijk Zondagsblad drie maanden op proef voor slechts € 8,95. Daarna beslis ik of ik een abonnement neem.

Dhr. | mw. | fam. *

naam:

adres:

postcode: woonplaats:

e-mail: tel.nr.

*Omcirkel de juiste aanhef.
In envelop zonder postzegel sturen naar: Gezamenlijk Zondagsblad, Antwoordnummer 12, 7620 VP Wierden

mountainbiken in Sauerland welkom in Haus Reinhild

Twee ruime appartementen. Ook gelijktijdig te boeken.

Kijk op hausreinhild.nl

HOVENIERSBEDRIJF
Waar uw wens ons werk is.

JAN LOGTMEIJER
Al 29 jaar een begrip

Markeweg 113
8398 GM Blesdijke
Telefoon (0561) 45 27 08
Mobiel: 06 - 55 76 51 20

Welkom in de Kerk

Wij maken magazines: van de kerken, voor toeristen. Om hun te laten weten dat ze welkom zijn. In de omgeving en in de kerken.

Stichting Welkom in de Kerk werkt zonder winstoogmerk. U bent welkom op: www.welkomindekerk.nl